

Єдина Країна

Единая Страна

КРИЛО УКРАЇНИ

Друкований орган
Міністерства
оборони України

№ 13 (728)

31 березня – 4 квітня
2014 року

www.krula.com.ua

e-mail:krula_ukr@ukr.net

Підписний індекс –
22242

На варті неба України!

Кордон з Молдовою під контролем

4 стор.

Крымский поход России: так ли все спонтанно

8-9 стор.

А після "Елок" – на бойові винищувачі

2 стор.

В небо – за лічені хвилини

Ось вже кілька тижнів тривають навчання в полку армійської авіації, що дислокується на Львівщині. Зараз декілька авіаційних груп вертолітників розгорнули свої табори в польових умовах.

Екіпажі вертольотів Мі-24 приступили до несення бойового чергування в системі протиповітряної оборони країни. А екіпажі вертольотів Мі-8 виконують завдання з патрулювання територій та транспортування військовослужбовців. Надзвичайна увага приділяється охороні та обороні табору та авіаційної техніки. Підрозділи охорони ретельно вивчили підступи до об'єктів, визначили найнебезпечніші ділянки, провели чимало тренувань щодо відбиття нападу. Поруч з вертолітниками розташувались бойові обслуги засобів протиповітряної оборони.

Екіпажі вертольотів та їхні бойові машини постійно перебувають у найвищому ступені готовності до вильоту. Вони здатні піднятися в небо за лічені хвилини.

Цими днями полк відзначив сімдесятирічний ювілей. Вертолітники зустріли його одночасно на декількох аеродромах. З нагоди ювілею провели шиккування, заступник командира полку по роботі з особовим складом відвідав деякі підрозділи та передав авіаторам смачні торти.

**Владислав Назаркевич.
"Крила України".
Фото автора.**

Гаряча лінія "Крила України" (0432) 59-60-48 65-22-048

ЛЬОТНА ПРАКТИКА

А після “Елок” – на бойові винищувачі

У майже півсотні курсантів випускного курсу льотно-авіаційного факультету Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, які навчаються за програмами льотчиків-винищувачів та вертолітників, розпочалася льотна практика.

До кінця літа на базі навчально-авіаційної бригади вони продовжать опановувати льотні навички на літаку Л-39 “Альбатрос” та вертольоті Мі-8МТ. Вже по закінченню льотної практики курсанти зможуть випробувати себе і на бойовому літаку МіГ-29.

У перший день аеродромного навчання був присутній виконуючий обов'язки начальника ХУПСу військовий льотчик I класу генерал-майор Андрій Алімпієв.

– Наразі випускники сядуть у кабіни літальних апаратів разом з інструкторами, а згодом вони виконуватимуть самостійні польоти. По закінченню льотної практики вони пройдуть курс теоретичної підготовки та виконають ознайомчі польоти на бойових літаках МіГ-29.

Слід зазначити, що разом з льотчиками-винищувачами та вертолітниками аеродромний ви-
 Андрій Алімпієв. – Наразі випускники сядуть у кабіни літальних апаратів разом з інструкторами, а згодом вони виконуватимуть самостійні польоти. По закінченню льотної практики вони пройдуть курс теоретичної підготовки та виконають ознайомчі польоти на бойових літаках МіГ-29.

Дмитро Чалий.
м. Харків.
Фото автора.

школі проходять їхні товариши по курсу з числа військових штурманів, льотчиків військово-транспортної авіації та офіцерів бойового управління польотів авіації.

З ОКУПОВАНОЇ ТЕРИТОРІЇ

Україна зустрічає своїх героїв

До материкової частини України з тимчасово окупованої території АР Крим прибуло 1250 військовослужбовців та працівників ЗС України, а також членів їх сімей.

Станом на 07.00 сьогодні, 3 квітня, до материкової частини України з тимчасово окупованої території АР Крим прибуло 1250 осіб. З них – 431 офіцер, 690 сержантів та солдат військової служби за контрактом, 2 працівники ЗС України та 127 членів їхніх родин, з яких 40 дітей.

Після 11 днів полону в Криму звільнено капітана 2 рангу В'ячеслава Дем'яненка

3 квітня, о 01.40 ночі, після тривалих переговорів з російськими агресорами, був визволений після 11 днів полону та пересік “кордон” із материковою Україною начальник Центру інформаційно-психологічних операцій ВМС ЗС України капітан 2 рангу В'ячеслав Дем'яненко. Офіцера у супроводі волонтерів доправили до Києва.

Нагадаємо, офіцер ВМС Збройних Сил України був “арештований” людьми у цивільному (за деякими даними — представниками ФСБ Росії) і вивезений у невідомому напрямку 23 березня, після штурму Центру у Севастополі. До слова, Центр інформаційно-психологічних операцій ВМС ЗС України залишався одним із останніх осередків опору українських військ у Криму.

Капітан 2 рангу В'ячеслав Дем'яненко розповів, що весь цей час його тримали в одиночній камері та піддавали сильному психологічному тиску, аби примусити працювати на ЗС Росії. Його залякували і пропонували всілякі “пряники” у вигляді надзвичайно високої зарплатні та забезпечення житлом. Проте він залишився вірним присязі на вірність Українському народові.

Офіцер Збройних Сил України В'ячеслав Дем'яненко стомлений, але не зломлений. Має намір відпочити і поки утримується від спілкування з пресою.

На порядку денному – переозброєння Збройних Сил України

Сьогодні на порядку денному стоїть завдання переозброєння Збройних Сил України. Тож першочерговим завданням держави для забезпечення ефективної обороноздатності України на сьогодні є фінансування у повному масштабі Збройних Сил і Національної гвардії.

Як зазначив в.о. Президента України, Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов, двадцять перше століття “показало безліч локальних і системних конфліктів”, і нині сучасна країна не може існувати без сучасної армії.

За його словами, останніми роками ставлення і фінансування Збройних Сил України відбувалося “за залишковим принципом”. Відтак, коли розпочалася агресія проти нашої держави та окупація Криму, Україна “відчула серйозні проблеми у Збройних Силах”, і нині армію “фактично відновлюємо з нової відмітки”.

“За короткий термін Збройні Сили України було приведено до стану повної бойової готовності, і сьогодні на порядку денному стоїть завдання переозброєння Збройних Сил”, – заявив він.

О.Турчинов також заявив, що оборонно-промисловий комплекс, який “буде відроджуватися і отримає державне замов-

лення”, здатний забезпечити повний замкнутий цикл виробництва. Попри дуже складну економічну ситуацію, для захисту нашої держави Уряд виділятиме кошти не лише для того, щоб утримувати армію, а й на її переозброєння. “Це стратегічне завдання, яке повинно бути виконано”, – наголосив він.

Крім того, як повідомив секретар Ради національної безпеки і оборони України Андрій Парубій, після врегулювання політичної ситуації в країні, Збройні Сили і Національна гвардія будуть реформовані.

“Ключовими ініціативами РНБО після того, як криза буде залагоджена, будуть глибокі ре-

форми як в армії, у Збройних Силах України, так і в Міністерстві внутрішніх справ, в першу чергу підрозділів Національної гвардії”, – заявив Парубій.

За його словами, вже зараз створюються робочі групи, які формують ключові моменти і розробляють концепцію реформування.

Разом з тим, для фінансування потреб Збройних Сил України Міністерство фінансів України планує випустити облигації внутрішньої державної позики “Військові облигації на загальну суму 1 млрд грн. Кошти будуть акумулюватися в спецфонді держбюджету і витратяться виключно на потреби армії.

ОБОРОНОЗДАТНІСТЬ КРАЇНИ

Літаки – у стрій! Молодь – на крило!

Військовослужбовці Івано-Франківської бригади тактичної авіації провели чергову льотну зміну. Під час запланованих польотів військові авіатори ввели в стрій та здійснили обліт бойових винищувачів МіГ-29, які до того знаходились на довгостроковому зберіганні.

– Фахівцями нашої бригади вже введено в стрій певну кількість літаків, – зазначає тимчасово виконуючий обов'язки командира бригади підполковник Юрій П. – Звичайно, вони якийсь час знаходились на землі і були у резерві. Однак технічний склад нашої бригади – це висококласні фахівці, які за дуже короткі терміни змогли повернути в бойовий стрій машини. Нами проводиться обліт цих винищувачів. Крім цього, незабаром у небо злетять ще кілька винищувачів, які до того були на зберіганні.

Наразі у військових авіаторів виникає чимало проблем з введенням в стрій та обслуговуванням літаків, адже всі вони – радянського виробництва. А оскільки Російська Федерація зараз знаходиться з Україною в стані неоголошеної війни, то про постачання військових запчастин навіть не йдеться.

– Ми мали певну проблему з запасними частинами, – розповів заступник командира ескадрильї майор Олександр Ч. – І хоч нам доводиться, як то кажуть,

“збирати зі світу по нитці”, літаки будуть підніматися у небо.

Варто наголосити, що винищувачі Івано-Франківської бригади тактичної авіації за останній місяць значно збільшили інтенсивність своїх польотів. Це дозволило не лише “поставити на крило” молодих пілотів, але й підвищити класність усього льотному складу бригади. Варто зауважити, що, з огляду на російську окупацію, місцеве населення Прикарпаття поміняло своє ставлення до збільшення інтенсивності польотів військовими винищувачами.

– Раніше я зі своєю жінкою завше сварилися на військових, коли ті льотчики починали тут літати, – поділився дід Іван, давній мешканець села Крихівці. – Бо то мені здавалось, що курей напалохали, або вночі спати нам не давали. А тепер прислухаємось, чи літають, і дуже переживаємо, коли не чуно двигунів. Бо хто зна чому! А це ж наші захисники! Більше літатимуть – краще боронитимуть!

Тарас Грень. Фото автора.

ЗАТРИМАНО ПОРУШНИКІВ

Чатовий обов'язок виконав

Пильність українських військових перевіряють порушники не тільки в східних та південних регіонах нашої країни.

Як повідомив підполковник Олександр Кухарук, заступник командира з виховної роботи військової частини, що дислокується на заході України, в один з останніх днів березня близько 18.20 старший солдат О.Настасяк біля одного з об'єктів частини затримав двох цивільних, тридцятирічних чоловіка та жінку. Своє перебування на території, що охороняється, вони пояснили тим, що розшукують зниклу собаку. За годину обох затриманих передали представникам міліції.

Віктор Гедз. “Крила України”.

УКРАЇНА-ДАНІЯ:

Місія триває при -30° за Цельсієм

Триває шоста поспіль спільна українсько-датська операція “Північний сокіл-2014” з перевезення пального і вантажів у Гренландії.

Як зазначив керівник операції – заступник начальника авіації Командування Повітряних Сил ЗС України полковник Олександр Кулібаба, станом на 1 квітня виконано 13 місій з авіабази “Туле” на арктичну станцію “Норд”. Попри сильний поривчастий вітер та низькі температури, які цими днями тримаються в межах -30°C, екіпажем українського літака Іл-76 перевезено 209586 л пального та 166 тонн вантажів в інтересах датських полярників. Загальний наліт екіпажу з початку операції склав майже 60 годин.

Андрій Яцик. “Крила України”.

Арсеній Яценюк: “Нам ніколи чекати, і ми не можемо витрачати часу”

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк висловив переконання, що у разі відновлення програми з МВФ, Європейським інвестиційним банком, ЄБРР, Світовим банком Уряд зможе зміцнити українську економіку “за допомогою інструментів, які дадуть поштовх економічному зростанню”.

За його словами, з огляду на те, що Уряд вживає жорстких заходів щодо бюджетних витрат, скорочення в державному секторі буде близько 10%: “Це матиме вплив на рівень безробіття. Але ми маємо платити ціну за наші реформи, і це ціна, яку ми повинні заплатити задля майбутнього України”.

“Найбільш важливе та найскладніше – чи готові ми імплементувати реальні реформи. Так, ми готові. Але те, що ми робили досі, – це не реформи,

а знеболювальне для української економіки, її реанімація, аби не дати країні померти”, – сказав Прем'єр-міністр.

Арсеній Яценюк наголосив, що наступні кроки, які має зробити Уряд, – розпочати всеохоплюючі серйозні реформи у всіх сферах: “Ми усвідомлюємо, що ми постали перед політичними викликами, пов'язаними з президентськими виборами. Але нам ніколи чекати, і ми не можемо витрачати часу”.

Директор-розпорядник Міжнародного валютного фонду Крістін Лагард:

“Санкції Заходу вже вдарили по економіці Росії – гроші йдуть з країни”

Санкції, застосовані Заходом проти Росії у зв'язку з гострими протиріччями через кризу в Україні, зробили негативний вплив на російську економіку. Про це заявила директор-розпорядник Міжнародного валютного фонду Крістін Лагард.

Роблячи такі висновки, вона запевнила, що МВФ оперує “економічними індикаторами”. “Якщо подивитися на обсяг відтоку капіталу з Росії в іншу частину світової спільноти за останні пару місяців, якщо подивитися на рішення центрального банку (Росії) змінити монетарну політику, то стає ясно, що мають наслідки загрози застосування санкцій і самого застосування санкцій”, – сказала Крістін Лагард в інтерв'ю телекомпанії PBS. За її оцінкою, з Росії йде “масовий відтік” капіталів, який є “чітким зазначенням того, що гроші йдуть з країни”.

Раніше Міністр фінансів РФ заявив, що Росія вповзла в тривалий період стагнації. Топ-18 російських олігархів з початку року втратили \$ 24,3 млрд. На допомогу Криму Росія може витратити весь антикризовий резерв бюджету в 240 млрд рублів (близько \$ 6,8 млрд).

Рада Європи допомагатиме Україні у здійсненні реальних реформ

Глава українського зовнішньополітичного відомства Андрій Дешиця привітав розроблений пакет невідкладних заходів як частину Плану дій Ради Європи для України.

Серед головних напрямків співпраці на найближчий час – проведення Конституційної реформи згідно з європейськими стандартами у тісній співпраці між експертами України та Венеціанської комісії. Програма співпраці передбачає також допомогу у проведенні рефор-

ми місцевого самоврядування, прокуратури та судової реформи, а також приведення виборчого законодавства у відповідність до стандартів Ради Європи та ОБСЄ/БДІПЛ.

Підсумовуючи, Андрій Дешиця зазначив: “Я повертаюся до Києва з дуже конкре-

тним результатом – реальною допомогою Ради Європи у здійсненні реальних реформ”.

Володимир Гройсман: “Федералізація для України неприйнятна”

Уряд України працює над створенням законодавчих засад для формування самодостатніх громад з широкими повноваженнями і фінансовими ресурсами, які дозволять у повній мірі реалізувати ці повноваження. Про це на прес-конференції в Брюсселі сказав Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Володимир Гройсман.

“У 2014 році маємо завершити забезпечення прийняття всіх законодавчих актів, пов'язаних із проведенням реформи, в тому числі і внесення змін до Конституції України. Ми розраховуємо, що восени цього року будуть затверджені зміни до Основного закону. Таким чином, з 2015 року ми розпочнемо життя за новим законодавством, в основі якого лежить Європейська

хартія місцевого самоврядування і фундаментальний принцип субсидіарності. Ми розраховуємо, що чергові місцеві вибори будуть проведені на базі нового законодавства восени 2015 року”, – сказав Володимир Гройсман.

Він також наголосив, що Україна була, є і буде унітарною державою, і федералізація для неї – неприйнятна.

“Контракт століття” наближається до завершення

В суботу 29 березня було завершено черговий, передостанній етап найбільшого контракту в історії української оборонної промисловості: п'ять літаків Ан-32 ВПС Індії після модернізації на українських авіапідприємствах відлетіли на батьківщину.

Легкий військово-транспортний літак Ан-32 був розроблений на вітчизняному ДП “Антонов” на спеціальне замовлення індійських ВПС для експлуатації в умовах спекотного клімату та на гірських аеродромах. Від більш поширених Ан-26 він відрізняється значно потужнішими двигунами. У 1984-1991 роках ВПС країни отримали від СРСР 118 таких машин, що були побудовані в Києві, на заводі “Авіант”. За високу маневреність і надійність Ан-32 в Індії назвали “Срібним конем”. Фактично на їх крилах тримається постачання і забезпечення багатьох високогірних застав, гарнізонів і селищ у “гарячих точках” – на кордонах з Пакистаном та КНР. Рішення про модернізацію літака обумовив той факт, що до цього часу йому немає гідної заміни.

Контракт на модернізацію 105 Ан-32 для Індії було підписано 15 червня 2009 р. Ремонт,

встановлення нових двигунів і обладнання на 40 літаках виконувалося в Україні, а ще на 65 –

заплановано зробити на авіазаводі індійських ВПС в Канпурі. Вартість замовлення склала 397,7 млн доларів. Цей контракт став другим за обсягом в історії української “оборонки” після продажу у 1996 році танків до Пакистану (на \$650 млн). Він став також найбільшим у індій-

НОВИНИ АВІАПРОМУ

ських ВПС за останні роки.

Нова модифікація Ан-32 була розроблена на ДП “АНТОНОВ” і отримала індекс AN-32RE (re-equipped, тобто переобладнаний). А власне роботи з модернізації виконувались на державному підприємстві “Завод 410 цивільної авіації” за участю ДП “Антонов” та ряду інших підприємств авіаційної промисловості України.

Індійські Ан-32 капітально відремонтовано, на них встановлено нову сучасну авіоніку (автоматичні системи попередження зіткнень у повітрі, системи попередження про наближення до землі EGPWS Mk.8, супутникову систему навігації GPS), нові радари, цифрові системи зв'язку, вдосконалені сидіння екіпажу. Українське АТ “МоторСіч” (Запоріжжя) забезпечило також ремонтізацію: на всіх машинах встановлено модернізовані турбогвинтові двигуни AI-20Д 5-ї серії з пониженим рівнем шуму і радикально збільшеним терміном служби – з 6 000 до 20 000 годин. Це додало ще \$110 млн до основного контракту.

Перша партія з п'яти Ан-32

ВПС Індії прибула до Києва 4 березня 2010 року. А перший модернізований літак було урочисто викочено з цеху вже 11 березня.

Контракт було розраховано на п'ять років, і зараз на заводі працюють над останньою, восьмою п'ятіркою “Анів”. Вона має бути передана замовнику вже влітку нинішнього року.

Як повідомили на прес-конференції керівник “Укроборонпрому” Юрій Терещенко та директор 410-го заводу Сергій Подреза (що обидва стояли біля витоків цього визначного контракту), є серйозні шанси продовжити його ще на кілька нових партій. Це забезпечить тисячі робочих місць для ряду вітчизняних підприємств, і значні експортні надходження до держбюджету. Крім того, пан Подреза поділився планами підприємства на майбутнє – провести ремонтізацію і модернізацію парку транспортних літаків Ан-26, сотні яких дотепер знаходяться в активній експлуатації.

Валерій Романенко.
Спеціально для “Крила України”.
Фото автора.

За словами першого заступника начальника Могилів-Подільського прикордонного загону – начальника штабу підполковника Сергія М., у зв'язку із загостренням суспільно-політичної ситуації в країні загін приведено у вищий ступінь бойової готов-

ності, посилено охорону ділянки державного кордону та прикордонний контроль. Спільно з військовими проведено додаткові заходи з інженерного облаштування окремих ділянок державного кордону, зокрема, на найбільш активній 38-кілометровій

ПІВДЕННІ РУБЕЖІ

Кордон з Молдовою під контролем

На Вінниччині, в прикордонні з Республікою Молдова, в посиленому режимі несуть службу усі силові структури, дислоковані у цьому регіоні. Охорона ділянки державного кордону протяжністю близько 200 кілометрів здійснюється силами особового складу Могилів-Подільського загону Державної прикордонної служби України.

ділянки державного рубежу України з Республікою Молдова – на її Придністровському сегменті.

– Ми працюємо в посиленому режимі, – говорить підполковник Сергія М., – збираємо та аналізуємо інформацію, що надходить від прикордонних нарядів. І сьогодні впевнено можемо сказати, що змін в обстановці, по прикордонню, навпроти ділянки нашого прикордонного загону немає. Та ми готові, незалежно від розвитку подій, забезпечити порядок на ввіреній нам ділянці. Крім того, спільно з правоохоронними органами, військовими частинами Збройних Сил України, відпрацьовані варіанти вза-

модії при виникненні надзвичайних ситуацій на держкордоні України. У військових комісаріатах проведені заходи вивчення мобілізаційних ресурсів, які можуть, при необхідності, бути залучені для захисту рубежів держави.

Якщо охорону ділянки річкового кордону по Дністру і сухопутної ділянки з Республікою Молдова на її Придністровському сегменті в межах Могилів-Подільського, Ямпільського та Піщанського районів Вінницької області є компетенцією прикордонників Могилів-Подільського загону, то охороною повітряних рубежів опікуються Повітряні

Сили Збройних Сил України. Підрозділи радіотехнічних військ виду в межах своєї відповідальності контролюють рух усіх повітряних суден й відповідною інформацією про повітряну обстановку забезпечують Командування Повітряних Сил ЗС України.

– Наш підрозділ надійно охороняє повітряний кордон держави, і у нас для цього є всі необхідні сили та засоби, – зазначає командир радіотехнічного підрозділу капітан Дмитро К., – а головне – розуміння кожним військовослужбовцем відповідальності за спокій держави.

Сергій Фурдик.

НАШІ В ЛІБЕРІЇ

Українські миротворці допомагають бойовим товаришам в Україні

Майже 55000 гривень зібрав особовий склад національного контингенту Місії ООН у Лівії для допомоги бойовим товаришам в Україні.

Особовий склад 56-го окремого вертолітного загону національного контингенту Місії ООН у Лівії глибоко стурбований подіями, які зараз відбуваються в Україні. Миротворці одногослосно вирішили підтримати військовослужбовців військових частин Збройних Сил України, які брали участь та постраждали під час виконання завдань за призначенням в ході навчань. Таким чином особовий склад національного контингенту в добровільному порядку зібрав кошти для лікування та оздоровлення бойових товаришів. Найближчим

часом гроші будуть передані рідним та близьким військовослужбовців.

– Це надзвичайно складний та відповідальний період для наших Збройних Сил та України в цілому, – йдеться у зверненні миротворців. – Усім нам потрібно згуртуватися та діяти, як одне ціле задля однієї мети – захисту та оборони нашої держави і її народу.

Слава Україні!

Особовий склад 56-го окремого вертолітного загону національного контингенту Місії ООН у Лівії.

ВІСТІ З ВВНЗ

ХУПС – гордість Слобожанщини

У Харківському Палаці Спорту відбулася VI спеціалізована виставка “Освіта Слобожанщини та кібер-простір – 2014”.

Злітати, щоб перемагати!

ЛЬОТНА РОБОТА

За лаштунками статистичних показників щодо організації та проведення польотів у бригаді тактичної авіації винищувальної, якою командує полковник Олег Гесь, неможливо не звернути увагу на одну суттєву їхню особливість. А полягає вона у тому, що кожна льотна зміна навіть при наявності однакових планових завдань або відмінностей усе ж таки на порядок не схожа на попередню. І це особливо впадає в око саме у нинішній час, сповнений суворими випробуваннями на міцність характерів та твердість переконань, професійний вишкіл та готовність за будь-яких обставин виконати свій обов'язок перед Батьківщиною... “... Злітати, щоб перемагати!” – саме такий зміст вкладають воїни-авіатори цієї частини у кожний елемент бойової підготовки, як наземної, так і повітряної.

– Серед факторів, що визначають якість професійного зростання пілота або наземного спеціаліста, – зазначив командир авіаційної бригади полковник Олег Гесь, – важко визначити якийсь один. Загалом, це цілісна система підготовки та удосконалення навичок, яка якнайліпше розкриває у повній мірі як потенціал особистості, так і техніки та озброєння. При цьому, звісно, головний акцент робимо на молодь, на нашу зміну та майбутню генерацію нових майстрів своєї справи. Саме тому і приділяємо їм максимум уваги, саме тому і стали молоді пілоти

упродовж нинішньої льотної зміни головними діючими особами та доміантними на високі здобутки. Зокрема, сьогодні у капітана Олександра Г., Василя М., Ярослава П. та Максима Ф. – особливий день. Адже вони приступили до виконання програми з підготовки до бойового застосування – ведення повітряних боїв ударними літаками. А це означає, що через певний час вони вже зможуть гідно зайняти місце у строю досвідчених пілотів.

Шлях “від простого до складного” упевнено опановує і старший лейтенант Денис К.. Він успішно виконав виліт на літаку Л-

39 у зону на простий пілотаж. І цей виліт теж є вагомим внеском у скарбничку загального успіху бригади. Тим більше, що і досвідчені пілоти не дають приводу для іронії, вони є прикладом для особового складу. Так, підполковник Олександр М. отримав допуск на складний пілотаж на середніх висотах і усі визначені вправи виконав бездоганно. Ще одним здобутком цього дня є те, що авіапарк частини поповнився ще одним відновленим спеціалістами ТЕЧ бойовим літаком, який облітав полковник Сергій Я.. Оцінку “відмінно” сьогодні отримали усі, без винятку, фахівці та служ-

би, задіяні на польотах.

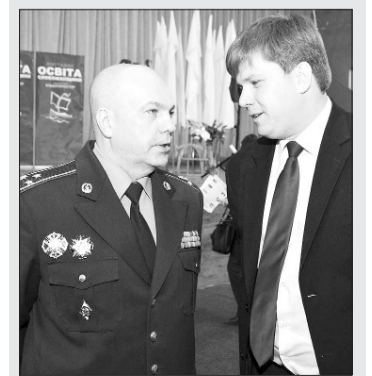
Ну, а для більш яскравого забарвлення та результативності проведеної льотної зміни доречно згадати і демонстраційний виліт на визначений полігон екіпажів у складі полковника Андрія Я., капітана Олександра Г. та полковника Олега Гесья і капітана Андрія П. на двох навчально-бойових літаках Су-27 УБ, а також пари літаків Су-25, пілотованих полковником Сергієм С. та майором Сергієм Д., що було здійснено майстерно, злагоджено та без зауважень...

Володимир Лазарев.
“Крила України”. м.Полтава.

Експозиція Харківського університету Повітряних Сил була представлена останніми сучасними виданнями навчально-методичної літератури, інформаційно-діагностичною системою безрозбірного контролю технічного стану авіаційної техніки; високотехнологічними системами імітаційного моделювання реальних зразків озброєння, аналого-цифровими виробами, розробленими вченими університету.

Виставка надала можливість гостям та учасникам ще раз впевнитися, що Слобожанщина – це сучасний провідний центр освітньо-наукової галузі України, а Харківський університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба є найпотужнішим вищим військовим навчальним закладом Повітряних Сил ЗС України.

Іван Кравченко.

НА ЗАХИСТ БАТЬКІВЩИНИ

Ніщо так не гуртує, як “брат у ворот”!

Міф про розгул екстремізму, “бендеровщини” та радикалів на сході країни, нав’язаний пропагандистськими ЗМІ, одразу розвіюється, коли проїжджаєш центральними вулицями Миколаєва. Як не як, а це той же “юго-восток”. Проспект Леніна, Советская, Фрунзе, Героїв Сталінграда, Чкалова, Московська та багато інших вулиць живуть мирними буднями. У місті рясніють біг-борди за єдність України, метушаться автівки з українськими прапорцями. Звичайно, є тут і проросійські сили, які намагаються розхитати спокійне життя регіону. Проте миколаївці – народ розважливий, люди усвідомлюють, звідки ноги ростуть, і другого Криму тут ніколи не допустять.

Приблизно такі ж настрої і у військових наметах військовозобов’язаних, які розгорнули в авіаційній частині на Миколаївщині. Незважаючи на те, що тут південний регіон і давно зацвіли абрикоси, в наметах таки палять буржуйки – холодно. Дрова підвозять регулярно як військові, так і звичайні активісти. Останнім часом вони приносять в частину усе – що треба і не треба, аби хоч якось допомогти українській армії. Звичайно, це приємний факт єднання народу із своїм військом. Коли бачиш, як бабуся передає служивим консервацію, жінки приносять пірїжки, вся Україна відправляє СМС-ки по п’ять гривень, а на армію збирає церква – ком стоїть у горлі і мимоволі накочуються сльози. Ні, нас точно нікому не зламати!

Коли було підписано Указ про часткову мобілізацію, у згадану частину одразу ж почали підтягуватися військовозобов’язані запасники та резервісти. Раніше їх усіх годі було зібрати так швидко. Тепер – інша річ. Зіграє патріотизм, відповідальність, самовідданість і просте розуміння ситуації: якщо не я, то хто?!

Загалом в частину мобілізували, скажімо, декілька сотень чоловіків (нині не можемо прив’язуватися до точних даних – “враг не дремлет”). Одна з таких умовних сотень у воєнний час доукомплектує батальйон зв’язку та радіотехнічного забезпечення. Коли у намет до зв’язківців зайшов старший начальник, одразу було видно військово виправку мобілізованих: підвелися,

побажали здоров’я по-військовому – що тут скажеш: школа є школа. Тут навіть є чоловіки, які служили в радянській армії. Заступник командувача Повітряних Сил з виховної роботи полковник Олег Г., а саме він тоді завітав до резервістів та військовозобов’язаних, запитав у чоловіків, чи мають місце якісь проблеми в облаштуванні, проходженні служби, особисті питання. Мабуть, він і сам не чекав, що жоден не виказав якихось претензій: “В нас усе добре, все влаштує, розуміємо ситуацію”, – попростому, у форматі бесіди говорили миколаївці.

Звичайно, проблем вистачає, усі їх добре знають. Це і матеріально-технічне забезпечення, і ряд інших питань. Однак кожен із прибулих рішуче налаштований боронити рідну землю, мовляв, зброї на всіх вистачить, а здобути у свій час у Збройних Силах знання та вміння стануть у нагоді в лиху годину.

Студент, бізнесмен, а водночас і військовозобов’язаний Олег Б. вже третій тиждень на базі військової частини. Навіть пропонує свою допомогу військовим з допомогою активістів-волонтерів. Він – бувалий військовий, з перших днів у мобілізаційному таборі підбадьорює колеги по службі.

– Ми всі тут за покликком серця, – каже він. – У кожного сім’я, діти. Але тут ми – як одне ціле, підтримуємо один одного, як кажуть, підставляємо плече. Ніщо так не гуртує, як “брат у ворот”!

Олег Б. розповів, що має не-

величкий бізнес, який годує сім’ю. Крім того, чоловік навчається на четвертому курсі технікуму ветеринарної медицини. Саме зараз час отримувати диплом, але, схоже, до іспитів доведеться готуватися у польових умовах. Олег каже, що це навіть на краще. У години дозвілля зможе підтягнути науку. Вдома безліч проблем відволікають, а тут поміж заняттями та вечері можна викрїжати час.

До речі, найближчим часом керівництво частини обіцяє налагодити дозвілля мобілізованих. В одному з наметів організують такий собі польовий клуб, де можна буде читати пресу, зокрема і “Крила України”, дивитися телебачення і таке інше.

Заступник командира батальйону по роботі з особовим складом майор Сергій К. рапортує

про високий рівень військової дисципліни, самовіддачі та організації мобілізованих. Він розповів, що тут присутні чоловіки різних вікових категорій від 20 до 50 років. Також відрізняється і соціальний статус військовозобов’язаних. Тут є як керівники приватних й державних підприємств, так і прості робочі, переважно з аграрного сектору.

– Із прибулими протягом тижня проводилося бойове злагодження, – говорить Сергій К. – Відпрацьовували усі загальновійськові дисципліни. Стріляли, бігали, підтягувалися, долали смугу перешкод, приміряли протигази та захист від ЗМУ, проходили підготовку водіїв спеціальних транспортних засобів. Наразі військовослужбовці займаються у підрозділах та виконують обов’язки за штатом.

Як пояснив майор Сергій К., військовозобов’язані проходять службу до закінчення особливого періоду. Потім вони будуть демобілізовані, а ті, що бажають продовжити службу, матимуть можливість підписати контракт зі Збройними Силами на постійній основі.

Патріотизм патріотизмом, але варто відзначити і той факт, що на час своєї служби військовозобов’язані отримують від держави весь пакет соціальних гарантій, передбачений для військовослужбовців Збройних Сил. Зокрема, йдеться про грошове забезпечення у повному обсязі, із усіма преміями та надбавками. До того ж, на час зборів, за постійним місцем роботи резервістів та військовозобов’язаних згідно з діючим законодавством зберігається середня заробітна плата.

Отака арифметика. Ясно, що кожен із цих чоловіків тут не через гроші, однак матеріальна підтримка родини нікому не завадить, особливо у скрутний економічний час.

Тож “русская весна” внесла корективи не лише в планову роботу працівників аграрного сектору Миколаївщини, а й усієї України, якій доведеться латати дірки і в бюджеті, і в обороноздатності. Але тепер замість того, щоб обробляти рідну землю, сіяти хліб та збирати врожай, миколаївські військовозобов’язані, зціпивши зуби, риють у ній окопи. Іронія долі...

Юрій Ігнат.
“Крила України”.
Фото автора.

БЛАКИТНІ ШОЛОМИ УКРАЇНИ

Базовий табір національного контингенту в ДР Конго – під надійною охороною

Безпека життєдіяльності особового складу 18-го окремого вертолітного загону Місії ООН зі стабілізації у ДР Конго є одним з головних пріоритетів у роботі командного складу національного контингенту.

Ще на початку ротації, у серпні минулого року, українці стикнулися з воєнно-політичною обстановкою в країні, яка фактично була наближена до бойової. У зоні відповідальності загону – провінції Північне Ківу – активно діяли загонами незаконного збройного формування М-23, які періодично наближались до міста Гома, де розташовується базовий табір українців. Частина населення, підтримуючи бойовиків, нерідко влаштовувала акції непокори місцевій владі, органам правопорядку та контингентам ООН, які виступали на стороні урядових військ. В рамках воєнної операції з витіснення бойовиків за межі країни, у якій активну участь брали й українські гелікоптери, бої велись майже на околицях міста.

Саме у цей період гостро постала необхідність вдосконалити систему безпеки табору, радіообміну, пересування особового складу.

– Базовий табір контингенту розташований на околиці міста Гома. З однієї сторони, це вдале місце – поряд уругвайський та єгипетський військові контингенти, база місцевої поліції, – розповідає начальник штабу загону підполковник Олександр Мальков. – Проте вже за декілька сотень метрів від табору – кордон з Руандою. Саме звідти, за оперативними даними, проникали бойовики в країну. Виходячи з цього, ми вирішили організувати так звану кругову охорону та оборону бази. Насамперед відремонтували і посилили захист трьох спостережних вишок, додатково по периметру в ключових місцях встановили 4 кулеметні споруди. На пропускному пункті організували більш суворий контроль за особами і транспортними засобами, що прибувають в табір, посилили безпеку у радіообміні керівного складу і чергових служб.

Крім цього, був розроблений спеціальний алгоритм дії кожного військовослужбовця на випадок нападу або загрози нападу на ча-

стину. Ці елементи відпрацьовувались на практичних заняттях. Аби забезпечити пересування містом автомобільним транспортом, на вікна усіх машин загону встановили металеві сітки.

Сьогодні в охороні базового табору задіяний підрозділ з 12 чоловік. Незважаючи на спекотну чи дощову африканську погоду, вони несуть службу цілодобово зі зброєю та у повному бойовому спорядженні. І хоча воєнно-політична ситуація в місті Гома відносно стабільна, криміногенні події та стрільбу місцева поліція фіксує щоденно. В цих умовах уникнення провокацій та контроль за настирливою цікавістю місцевих мешканців є додатковим завданням військовослужбовців взводу охорони 18-го овз. Тут потрібно не лише бути пильним, але й проявляти певні дипломатичні якості. На агресивні викрики вдавати ніби не помічаш їх, вітатись місцевою мовою, посміхатись дїтлахам, які з цікавості майже цілодобово чатують неподалік воріт бази.

– В Україні частина військовослужбовців нашого взводу проходить службу в підрозділах охорони Сухопутних військ. Інші – в части-

нах спецпризначення у Хмельницькому і Кіровограді. Є люди з бойовим досвідом, – зазначає виконуючий обов’язки командира взводу охорони старший сержант Віталій Белінський. – Всі вони добре підготовлені, адже ще в ході бойового злагодження в Україні ми відпрацьовували нештатні ситуації, вивчали команди чатового на англійській, французькій мовах, суахілі, місцеві традиції і звичаї.

Для підняття рівня бойової го-

товності з особовим складом взводу охорони у таборі щотижнево проводяться практичні тренування з відпрацювання різних елементів і ситуацій в обороні, заняття з надання першої необхідної допомоги тощо. Завдяки усім цим заходам базовий табір національного контингенту став одним з найкращих у Місії за рівнем охорони та безпеки, що неодноразово відзначали інспекції ООН.

Анатолій Стельмах. ДР Конго.

КРИМ

Ціль захоплена

Світова спільнота продовжує активно обговорювати події в Україні, зокрема в Криму. Важливим й досі залишається запитання: “Чия це земля?” Росія стверджує про своє право на власність, Україна ж це повністю заперечує, наводячи свої, не менш вагомні аргументи. Та, якщо вже на те пішло, то історично кримський півострів є татарською землею, яку Росія взяла на штики наприкінці 18 століття і яку згодом Хрущов “подарував” Україні.

пція, безглузді чиновники і абсолютна байдужість до населення та його проблем.

Стосовно Криму. Звичайно, Крим за радянських часів був проросійським. Можливо, за ці роки слід було би вибудувати більш врівноважені стосунки. Не впирається так у мовне питання. Дозволити розвивати національним меншинам, там де вони домінують, власну мову, літературу, культуру. Але, водночас, не забувати про те, щоб місцеве населення вивчало і культуру, історію, традиції рідної держави.

Прикро, але системно цим ніхто не займався. Натомість постійно в Криму перебував або московський мер Лужков, або позаштатні політологи на кшталт Затуліна, які постійно розхитували ситуацію та провокували. І, напевно, у складний момент нашої історії керівництво Росії, нашого так званого північного сусіда, дійшло висновку, що саме події, спричинені Майданом, і дозволяють “відтпати” від України частку її території. Так і сталося. Без пострілів. На мій погляд, безболісно. А тепер повернути Крим до лав України буде вкрай важко.

Також слід мати на увазі демографічний процес у Криму, де чималу частку складають кримські татари. У 1992 році, коли розвалювався Радянський Союз, на території Криму було зареєстровано близько 20 тисяч кримських татар, які повернулися з республік Центральної та Середньої Азії на свою історичну батьківщину. Зараз їх офіційно там проживає близько 250 тисяч. На загальному фоні населення півострова, а там проживає понад два мільйони, кримськотатарська меншина-мусульмани – це не так вже й мало, але ще не так багато для того, щоб вирішити ситуацію на свою користь.

Зараз росіяни забрали в Україні Крим. Але, можливо, років через 30 в Україні цей же самий Крим забрали б кримські татари. Якщо б вони набрали “критичну масу”, як вірмени у Нагірному Карабасі. Просто їм не вистачило часу. Сьогодні вони розуміють, що відділитися в перспективі від Росії і зробити Крим самостійною державою є нереальним. Тому не погоджуються з анексією і номінально підтримують українську владу. Хоча від нашого керівництва, на превеликий жаль, мало що залежить.

Якщо уважно простежити за повідомленнями ЗМІ, аналізувати переговори між розвиненими країнами світу, зацікавленими сторонами (Євросоюзом, Америкою, Росією), то я все ж вважаю, що Крим “злили”. Ізолювати Росію, якщо вона про-

довжить подальшу конфронтацію, буде досить складно. І якщо вибирати, з ким бути, то, на мою думку, Захід завжди обирає щось прагматичне. Він залежить від Росії, тому він буде намагатися якимось чином вирівняти стосунки.

Помилка коріниться в тому, що федералізація, яка тоді вже почалася і Крим отримав статус автономії, була хибною. Тому що, як тільки виникають складнощі, вся федералізація ділиться одразу по кордонах. І зараз, коли кажуть, що вихід для України – федералізація, при якій можна заспокоїти інші регіони і організувати, умовно кажучи, Галичину, Південний Схід, Слобожанщину, Поділля, як на мене це – варіант подальшого розвалу держави. Бо якщо пройде три-чотири роки, і не буде певних досягнень в економіці, країна просто розвалиться на всі ці федерації, регіони, які, звичайно, не зможуть існувати самостійно, шукатимуть якогось притулку поруч з іншими сильними гравцями на кордонах. Будуть не тільки з Росією, а й з Польщею, Угорщиною, Румунією або навіть Білорусією. І тоді перестане існувати Україна як унітарна держава. Я думаю, що ніхто цього не хоче.

– Що до шляхів вирішення проблеми, потрібно боротися за Крим чи все ж відступити?

– Звичайно, Україна буде боротися за Крим, і ніколи не слід погоджуватися з тим, що це – не наша територія. Існують певні механізми, яким чином це можна обставити. Це і суди, де можна висувати майнові претензії, це наполягання демілітаризації півострова, використання міжнародних інституцій, починаючи з організації ООН і закінчуючи Європейськими інституціями. Слід вирішувати питання у такий спосіб, щоб Крим не опинився тліючою зоною конфлікту, як Абхазія, Придністров'я чи Північна Осетія. Хоча, звичайно, щоб ми не робили, навіряд чи це буде ефективним.

На мою думку, Крим має пройти через деякі складнощі у своєму розвитку. Коли, скажімо, потрібно буде платити за світло, яке постачається з України, платити реальну ціну за воду, яка йде з Дніпра, бо власної води в Криму немає. Світ виробив певні форми контролю за пересуванням людей, військ, товарів чи небажаних елементів. Для прикладу, вводить обмеження, пов'язані з візами чи використанням залізниць. Україні потрібно використовувати такі ж методи. До Криму наземним шляхом можна дістатися лише за допомогою Укрзалізнички та автошляхами, які проходять через Україну. Звичайно, існує паромна переправа, але за два-три роки побудува-

ти міст неможливо. Там сім-вісім кілометрів, а на це потрібні великі інвестиції. До того ж, на одному мості не побудуєш шість, вісім чи дванадцять смуг для руху транспорту. Також може постати питання контролю повітряного простору з боку України. І всі літаки з Москви муситимуть летіти через Краснодар, або ще як.

Україна має захистити себе і може дати відсіч російській агресії. Зараз відбуваються проросійські мітинги в Одесі, на Миколаївщині, Херсонщині. Звідки взялися ті люди, які кричать “Росія!”? Чимало їх прибуло і з Придністров'я, куди росіяни перекидають озброєні та заздалегідь підготовлені активісти чи терористи. Враховуючи прозорість кордонів, вони вільно перетинають їх. Займаються не лише агітаційною, пропагандистською діяльністю, а й готуються до диверсійної роботи. А припинити це дуже просто: досить закрити повітряний простір для російських літаків, які летять до того ж Придністров'я. Бо іншого зв'язку між Росією і Придністров'ям немає. До речі, росіяни за кілька років придністровцям видали понад 200 тисяч російських паспортів. А зараз кажуть: “Там знаходяться наші громадяни, ми їх маємо захистити”. Коли молдовани були російськими громадянами? Штучно нагнітається дуже складна ситуація.

На мій погляд, наше керівництво має бути більш рішучим й активніше реагувати. Хоча це складно, адже ви знаєте, у якій економічній ситуації знаходиться Україна.

– Опираючись на власний військовий досвід, можете передбачити, що чекатиме на країну в разі збройного конфлікту?

– Вже зрозуміло, що збройного конфлікту в Криму не буде. Зараз існує небезпека на східних рубежах держави. Не треба бути оракулом, слід просто глянути на географічну карту, щоб побачити, що Крим, який зараз Росія вважає своїм, ізолюваний від решти країни. Неможливо ефективно забезпечувати півострів усім необхідним лише через переправу Крим-Кавказ. Для того, аби Крим став остаточно територією Росії і безболісно інтегрувався на російській терени, потрібно віднайти континентальний шлях його забезпечення. А це – Херсонська, Запорізька і, як мінімум, ще Луганська область. Ну і, звичайно, існують певні деструкційні елементи в Харківській, Донецькій, Дніпропетровській, Одеській областях. І, на мій погляд, Путін буде “жертви” стільки, скільки він зможе проковтнути і скільки ми дамо йому це зробити.

Спілкувалася Юлія Андріяченко.

ЯКЩО НЕ ДЕРЖАВА – ТО НАРОД...

Колишній військовий готовий подарувати біженцям з Криму будинок... і не один

Анатолія Кошеватого у Кам'янці-Подільському знає ледь не кожен. Кажуть, про нього обов'язково потрібно зняти документальний фільм або, як жартома говорять, занести до Червоної книги. Чоловік має цікаву військову біографію, у свої 74 роки їздить на ретро-Фольксвагені, слухає блюз, розповідає безкінечні історії з життя та... роздає будинки.

Навіть незнайомців Анатолій Данилович зустрічає, як найдорожчих гостей, а ще кожного року їтає з дном Валентина свою 72-річну дружину. Ну і найдивовижніше те, що він готовий просто так подарувати біженцям з Криму власний будинок. Це вже другий, бо перший віддав кілька тижнів тому.

– Хата розташована в селі Яцківці Дунаєвського району. Це за 30 км від Кам'янця-Подільського. Це – курортне місце. Тут справжні Карпати, із однієї сторони знаходиться висока гора, із іншої – ліс. Будинок кам'яний, є сарай і погріб, – розповідає Анатолій Данилович. – Також 0,2 га городу, 80 соток приватизованого лісу. Поряд – річка Студениця. Ні копійки із біженців не візьму, можу на-

в'їти допомогти із ремонтом. Як тільки я розмістив в інтернеті оголошення, одразу ж почалися дзвінки. Цікавилися будинком і люди з Донбасу, і Сімферополя, Севастополя. Ми навіть готові зібрати біженцям гроші на дорогу. Дружина схвально поставилась до такої ідеї, адже у людей біда. Чому б не допомогти?

Варто зазначити, саме у Яцківцях створювали фільм “Тарас Бульба” і “Циганка Аза”, де знімався Анатолій Кошеватий.

Про свою військову кар'єру Анатолій Данилович розповідає охоче. Чоловік віддав служби в армії 28 років. І хоч демобілізувався ще у 1990-му, каже, що і тепер готовий взяти до рук зброю і захищати свою країну.

– Розпочав службу я у Сизрані на Кавказі, потім був Азербайджан, Чечня, Осетія, – згадає Анатолій Данилович. – В Осетії я “потрапив у капкан”, тобто познайомився із майбутньою дружиною. Вона у мене сибірячка. Потім служив у вертолітному полку в Сизрані, а після цього – в інженерно-саперному училищі в Кам'янці-Подільському. У ті часи в Кам'янці було більше трьох тисяч курсантів, радіолокаційна бригада. Зараз ситуація, на жаль, набагато скромніша. Дружина під час служби завжди мене підтримувала, все життя їздила зі мною, вважаю, що вона також відслужила в армії.

Теперішня політична ситуація колишнього військовослужбовця обурює не на жарт.

– Наші сусіди зробили велику підлість, і після цього я їх просто зненавидів, – ділиться військовий пенсіонер. – Хочеться взяти в руки автомат і їти воювати, тим паче, досвід у мене є, та й здоров'я поки що не підводить.

Анастасія Олехнович.
“Крила України”.

“Захищатиму Україну і обов’язково повернуся з перемогою!” – так сказав капітан Ігор П. своїй дружині та доньці перед тим, як його батарею у повному складі направили виконувати завдання на східних рубежах.

На даний час підрозділ офіцера задіяний до проведення заходів бойової підготовки: бойові стрільби вночі змінюють тактичні навчання вдень, марш в заданий район тощо.

– Як не дивно, у ці напружені дні тимчасового відрадження я і мої товариші по зброї відчуваємо себе повноправними захисниками Вітчизни. Саме в наших злагоджених діях, рішучості та професіоналізмі зараз має потребу наше суспільство, моя сім’я та друзі. Тому ми просто не маємо права зрадити їхніх сподівань і обіцяємо зберегти мир, – розповів Ігор.

До речі, за життєвий приклад офіцер узяв свого діда, який рядовим піхотинцем звільнив Україну, Білорусь, Польщу та дій-

шов до Берліна. Останньої його поради: “живи по совісті та не давай сильному ображати слабшого” нинішній захисник Вітчизни дотримується постійно. А ось батько Ігоря, відслуживши строкову службу, обрав цивільну професію. Натомість, усі рідні та близькі дуже пишаються ратними успіхами продовжувача династії.

До речі, тижні тимчасового відрадження тільки загартували усіх підлеглих командира батареї, зміцнили впевненість у володінні озброєнням та технікою.

– Деякі мої підлегли з числа молодих воїнів протягом короткого часу перетворилися на справжніх “профі”, змурили та переглянули свою громадянську позицію. Приміром, два солдати строкової служби

з моєї батареї, які за місяць мали звільнитися у запас, остаточно вирішили підписати контракт з оборонним відомством. Це їхнє рішення позитивно вплинуло на увесь особовий склад підрозділу, – пояснив офіцер.

Скільки б не довелось знаходитися у складних умовах капітану Ігорю П., він стійко подолає труднощі та, як обіцяв, повернеться додому з перемогою. Адже, окрім подвигів попередніх військових поколінь, він зараз рівняється на героїв сучасності, серед яких – генерал-майор Ігор Воронченко, полковник Юлій Мамчук, підполковник Дмитро Делятицький та інші.

Дмитро Горбунов.
м.Харків.

Збережімо мир і спокій

Мінімальні затрати на вирішення житлових питань

Сьогодні у Вінницькому гарнізоні на квартирному обліку перебуває 2602 сім’ї військовослужбовців ЗС України та військовослужбовців, звільнених у запас або відставку, з яких, зокрема 430 – у списках позачергового та 483 – у списках першочергового забезпечення житлом. За цими показниками Вінниця впевнено тримає лідерство серед інших регіонів України, поступаючись хіба що Києву. У той же час, у 2013 році будівництво помешкань для військовослужбовців за рахунок бюджетних коштів у Вінницькому гарнізоні взагалі передбачено не було. Останнє ж “надходження” житла тут відбулось ще у 2008 році. З того часу у Вінниці Департаментом капітального будівництва МО України будівництво житла здійснювалось лише на папері...

На що сподіватись безквартирним військовим у такій ситуації і чи сподіватись на щось взагалі? З такими питаннями журналіст тижневіка “Крила України” звернувся до начальника квартирно-експлуатаційного відділу м. Вінниці Василя Касьяна – людини, яка знає, як при мінімальних затратах з боку Міноборони розв’язати одну з найболючіших соціальних проблем українського війська.

– Подейкують, що жоден із ваших колишніх підлеглих не залишився без квартири...

– Кожен військовослужбовець і члени його родини повинні мати комфортні побутові умови, аби ефективно виконувати завдання, які ставить перед ним держава. Вінниця, на превеликий жаль, один із найбільш проблемних гарнізонів. І хоча, згідно із чинним законодавством, держава повинна забезпечувати своїх захисників житлом, та, як кажуть, під лежачий камінь вода не тече. Тому, якщо є найменша можливість прискорити щасливу мить вручення ключів від власного помешкання, нею неодмінно слід скористатись. Так, власне, і намагались робити ми свого часу. Ще під час служби у Збройних Силах України ми з моїми колегами організували ініціативні групи, які включали юристів, економістів, фінансистів чи просто життєво активних людей. Метою таких груп був пошук різних можливостей для забезпечення військовослужбовців житлом, спираючись на різноманітні законодавчі норми, причому, усе це робилось абсолютно прозоро. У межах закону і фактично без залучення додаткових бюджетних коштів.

Щоправда, на той час законодавство передбачало дещо більше можливостей для будівництва житла. Для прикладу можна згадати діючі на той час законодавчі норми, згідно з якими підприємства могли власні кошти скеровувати на придбання (будівництво) житла для військовослужбовців, а дана сума зараховувалась їм як сплата податку. Придбання квартир було можливим і за рахунок виручених коштів від збору та здачі металобрухту тощо. Відтак, завдяки діяльності таких ініціативних груп, понад 7 десятків безквартирних сімей військових змогли покращити свої житлові умови.

– На сьогоднішній день в Україні є чимало колишніх військових об’єктів, які не використовують-

ся (частина з них руйнується просто на очах) і земельних ділянок колишніх військових містечок, які фактично пустують. Чи є можливість використати цей потенціал, доки він має хоч якусь комерційну привабливість?

– Безперечно! Скажу більше, такі проекти не просто можна, але й необхідно реалізовувати. На сьогодні фактично існує два легальних шляхи забезпечення військових житлом – будівництво з придбання готового житла за бюджетні кошти. Але ж є безліч інших можливих шляхів. Слід лише чітко прописати такі алгоритми, підготувати зміни до законодавства, створити певні струк-

турі, які би визначили перелік “не потрібних” для МО України об’єктів, і, в той же час, займатись пошуком цікавих для потенційних інвесторів. Потрібна добра воля законодавців і бажання відповідних посадовців. У ті ж Вінниці та області є чимало “не потрібних” міноборони об’єктів і земельних ділянок, які можна було би запропонувати заціка-

вленим сторонам на певних умовах. Скажімо, на території військового містечка №1 є будівлі колишнього військового госпіталю, які не так давно хотіли перебудувати під житло. Процес розпочався. Але із чотирьох наявних зуміли переобладнати лише два приміщення, у яких вже майже 6 років мешкають родини військових. А потім, у 2008 році, розпочалась економічна криза, і процес на цьому зупинився. Дана територія і самі споруди неодноразово були в центрі чиїхось бізнес-інтересів. Та справи далі розмов не просунулись. Річ у тім, що деякі тамтешні будівлі зведені ще на початку 20 століття. Їхні стіни цілком

результаті, частину тепер вже багатопверхового будинку можна було б виділити безквартирним військовим, решту – на свій розсуд зможе реалізувати фірма, яка здійснюватиме його реконструкцію. Такий варіант цілком можливий, адже добротні приміщення із майже метровими стінами здатні витримувати значно більші навантаження, аніж нинішні 2 поверхи. Причому, наголошу, це не потребує жодних бюджетних витрат. До речі, територія даного містечка дозволяє ще й розмістити нові будинки, певний відсоток квартир у яких, так само, міг би бути виділений для Міноборони.

Іншим, не менш привабливим об’єктом у самому центрі Вінниці, є будівля колишньої комендатури, яка багато років не використовується. Свого часу її хотіли і перебудувати під житло, і продати, і здати в оренду, і навіть обміняти на квартири в новобудовах. На жаль, з часом будинок потрохи руйнується і невдовзі може взагалі стати пам’ятником безгосподарності.

Додам, що на вулиці 50-річчя Перемоги знаходиться колишній штаб ВПС України. Сьогодні там залишається декілька військових структур, яким би цілком знайшлося місце в інших численних містечках. А саму будівлю можна було б використати більш ефективно. Як саме – над цим повинні працювати фахівці. Але працювати, а не відкладати до тих часів, коли усе саме “розсмокчеться”, або раптом “з’явиться” власник. А родини військових і далі десятиліттями поневірятимуться по чужих кутках.

І це далеко не увесь перелік об’єктів, які сьогодні можна було б без жодних витрат з бюджету Міноборони використати для вирішення тих нагальних питань, що є у ЗС України. Але в силу певних обставин в нашому оборонному відомстві наразі не готові визначитись з їхньою подальшою долею.

Зрештою, є люди, які знаходяться у другій половині списку черги на житло, і не тільки вони! Розуміючи, що черга до них дійде не скоро (якщо взагалі дійде!), багато хто з них, взаєміння з квартирної черги, готовий взяти ділянку для індивідуальної забудови. Або ж скооперуватися з іншими такими ж “безквартирними” для перебудови власним коштом приміщень

колишніх військових будівель. І це теж хороший варіант.

– Сьогодні перед нашою державою і Міністерством оборони зокрема постала нова проблема – розквартирування військовослужбовців, яких виводять з Криму, та їхніх родин на материковій частині України. Чи розглядається можливість розміщення їх на теренах Вінниччини?

– Згідно із відповідним розпорядженням Міноборони, нами справді опрацювалися пропозиції щодо розміщення військових частин, які дислокувались у Криму. Зараз на Вінниччині є декілька варіантів, які можна реалізувати уже зараз із мінімальним вкладанням коштів. Це військове містечко у Гайсині, яке вивільнене з першого січня цього року і знаходиться під нашою охороною. До речі, воно знаходиться у самому центрі міста. Будівлі, розміщені там (а це казарми, медичний пункт, їдальня, клуб, спортивне містечко), знаходяться в експлуатаційному стані, комунікації функціонують. Щоправда, є певні проблеми з опаленням, адже котельня вже давно відпрацювала свій ресурс і зараз демонтується. Та до початку наступного опалювального сезону є час, аби цей недолік усунути. Були б відповідні кошти. Загалом тут хоч сьогодні можуть розміститися 300-400 військовослужбовців зі своїми родинами.

При незначному вкладенні коштів може прийняти приблизно таку ж кількість військовослужбовців, а також розмістити бойову техніку, виведену з півострова, військове містечко у Гушчинцях, де донедавна знаходився вузол зв’язку. Тут, окрім усієї “традиційної” військової інфраструктури, є невеличкий готель, у якому можуть розселити до 50-60 членів їхніх сімей.

Під відокремлений гуртожиток можна перепрофілювати згаданий вже колишній штаб ВПС. Є й інші варіанти, щоправда, вони потребують значно більших фінансових витрат. Якщо буде дана відповідна вказівка, ми порахуємо необхідну кількість грошей, аби втілити зазначені проекти у життя. Додам, що для виконання усіх робіт, включаючи перепланування і ремонт, у нас є і бажання, і відповідні фахівці.

– Дякую за розмову.

Спілкувався Андрій Яцик.
“Крила України”.

Будинок колишнього військового шпиталю чекає на реконструкцію.

тури, які би визначили перелік “не потрібних” для МО України об’єктів, і, в той же час, займатись пошуком цікавих для потенційних інвесторів. Потрібна добра воля законодавців і бажання відповідних посадовців.

У ті ж Вінниці та області є чимало “не потрібних” міноборони об’єктів і земельних ділянок, які можна було би запропонувати заціка-

спроможні витримати значно більші навантаження. Сюди слід додати ще й досить зручне місцезнаходження даної території. Деякі комерційні фірми готові зробити власну експертну оцінку споруд та розробити проект їхньої перебудови під житлові приміщення, з одночасним збільшенням кількості поверхів. Такі приклади є, зокрема, у Львові. У

Крымский поход России:

Только на первый взгляд причина того, почему Россия напала на Украину, легко объяснима, и, следовательно, на поверхности лежит ответ на вопрос о дальнейшем развитии ситуации. На самом деле, версий “Почему?” в последние дни мы слышали несколько. Можно, например, довериться словам Путина, который сказал, что захват Крыма – это чаяние русского народа, воплощение исконной мечты о воссоединении России, защита русского языка и русскоязычного населения от зарвавшихся “бЕндеровцев”. Можно поверить словам его оппонентов, которые говорят, что все это – результат прогрессирующей болезни российского Президента. Но сколько раз мы убеждались в том, что простыми ответами на многие сложные вопросы не бывают. Так почему же Россия, презрев возможное мировое осуждение, аннексировала Крым и угрожает всей Юго-Восточной Украине? Достояна ли “защита русского языка” не только мирового презрения, но и десятков миллионов долларов ежедневных расходов на финансирование операции?

Не обо всем говорится

Некоторые источники считают, что причина агрессии находится несколько в иной плоскости. По их мнению, России сегодня банально не хватает сил для реализации амбициозных планов перевооружения собственных вооруженных сил, к чему ее толкает и извечное, еще с советских времен, противостояние с западным миром. И прежде всего – в лице США и НАТО, а так же необходимость находить адекватные ответы новому претенденту на мировое господство в лице растущего Китая.

Лозунг “возрождения России”, который в начале своей политической карьеры бросил Владимир Путин, предполагал, в первую очередь, формирование мощных вооруженных сил. Имелось в виду их техническое перевооружение в соответствии с требованиями современности. Как и в советское время, вначале планировалось создавать все новые виды вооружений исключительно на собственной территории и на национальных предприятиях. Но сразу возникло несколько препятствий. Прежде всего, территория Советского Союза, на которой размещался некогда мощный советский ВПК, – это не только Россия. К тому же, многие советские технологии на то время были уже безвозвратно утеряны, а значительное количество предприятий, ранее производивших оружие, стали руинами.

Несмотря на это, Государственная программа вооружений России на 2011–2020 годы, на финансирование которой только изначально предполагалось выделить около 20,7 триллиона рублей, подразумевала, все-таки, создание оружия и военной техники исключительно руками собственного ВПК. Предполагалось, что что-то удастся восстановить, что-то создать заново. Правда, уже тогда была сделана первая оговорка: вертолетоносцы типа “Мистраль” создавались во Франции.

Но реальность оказалась не столь радужной. В начале декабря 2012 года группа экспертов Общественного совета Военно-промышленной комиссии при Правительстве РФ представила

аналитический доклад “Россия как импортер вооружений: вызовы и возможности”. Ее выводы гласили: создание полностью независимого российского ВПК невозможно в принципе. Тем более, что Россия усиленно стремится создавать все и сразу: ракеты и автоматы, танки и подводные лодки, корабли и самолеты.

“Наши КБ сейчас перегружены работой. Мы даже не успеваем делать то, что заказывает Минобороны”, – говорил через год, в декабре 2013-го, заместитель председателя правительства Российской Федерации Дмитрий Рогозин во время посещения Украины. Таким образом, он невольно признал, что Москва вынуждена была пойти на интенсификацию своих военно-промышленных контактов не только с “союзником” Минском, но и с Киевом, так как ВПК России оказался не в состоянии самостоятельно реализовать программу перевооружения. Но почему свой взор Рогозин обратил на украинские предприятия?

Ситуация, которая сложилась к началу реализации Государствен-

ной программы вооружений России в оборонном комплексе соседних стран, разительно отличалась. Прежде всего, тем, что двадцать лет в Украине не было денег создавать “все и сразу”. В отличие от России, нефть и газ мы покупали, а не продавали. И потому вынуждены были сосредоточиться только на самых важных направле-

танкового производства.

Есть и примеры из других отраслей. Не столь громкие, но имеющие для специалистов не меньшее значение. Так, постепенно был создан цикл производства противотанковых средств и управляемых ракет, освоен ремонт всей номенклатуры советской авиационной техники, которая сегодня есть на

А вместо сердца...

О том, что современная война – это война моторов, говорил еще Сталин почти 100 лет тому назад. И сегодня ничего не поменялось. Так исторически сложилось, что на территории Украины со времен Советского Союза существует несколько мощных центров двигателестроения. Самые известные сегодня – “МоторСич” в Запорожье, где создают и производят различные двигатели для авиации, николаевский “Зоря” – “Машпроект” – крупнейший в СНГ разработчик и изготовитель судовых газотурбинных двигателей для военных кораблей и Харьковское конструкторское бюро по двигателестроению (силовые агрегаты для бронетанковой техники).

Особенно критичны для России первые два производства. Несмотря на неоднократные попытки заменить украинские двигатели в силовых агрегатах современных вертолетов, некоторых типов самолетов и боевых кораблей, удовлетворительного результата достичь не удалось.

Запорожский “МоторСич” – основной поставщик вертолетных двигателей. В России производится, или собирается из запорожских комплектующих, только незначительная часть вертолетных силовых агрегатов. В конце декабря 2012 года полностью из изготовленных в России комплектующих удалось собрать первый двигатель ВК-2500 для Ка-52 и Ми-28 – версию ТВ3-117ВМА, специально разработанную на “МоторСич” для российского Ка-50. Предполагалось, что в 2013 году их будет изготовлено 50. Победных отчетов нет, а значит, рапортовать не о чем. А между тем, в ближайшие годы в небо должны подняться не меньше 1000 современных российских ударных вертолетов (2 двигателя и западной). К тому же, новые запорожские двигатели необходимы для модернизации вертолетов прежних лет выпуска. А еще их немало потребуется для парка транспортных вертолетов.

Двигатели с запорожскими корнями сегодня стоят также на сотнях военных и гражданских Илах, Анах, Бе и Яках, выпущен-

вооружении. И не просто освоен. Украинские АРЗ часто выигрывают международные тендеры в равной борьбе с российскими предприятиями подобного профиля, предлагая лучшие условия. В номенклатуре – самолеты, вертолеты, двигатели, отдельные узлы и системы. С недавних пор освоен ремонт средств ПВО. Признанием качества работ стал факт ремонта ЗРК С-300 в 2013 году для одного из союзников России – Казахстана. Но это – мелкие узоры, с которыми можно было бы мириться. Намного сложнее с теми отраслями, по которым мириться Россия не желает и хотела бы обходиться без Украины. А их, как оказалось, не так уж и мало.

ТАК ЛИ ВСЕ СПОНТАННО

них несколько десятков лет тому назад, и на тех самолетах, которые продолжают поступать в силовые структуры России сегодня. И перспективы их заменить у россиян, похоже, нет. Один из немногих разработанных с нуля российских самолетов Як-130 оснащен АИ-222-25, специально под эту машину разработанным тем же Запорожским ГП «Ивченко-Прогресс», а выпускает его «МоторСич». Несмотря на то, что российские предприятия освоили его 10 лет тому назад, основной поставщик – в Запорожье. А совсем недавно, уже в этом году, ГП «Ивченко-Прогресс» получило заказ на более мощный двигатель, которым будет оснащаться создаваемый на базе Як-130 легкий ударный самолет.

Не удалась попытка заменить украинский в силовой установке Ан-148 на так называемый российский двигатель SaM146, который сегодня устанавливается на российский самолет Sukhoi Superjet 100-95 SSJ 100. Да и сам Суперджет не пришелся по вкусу государственной авиации России. Только один самолет есть в штате МВД. В то же время, Ан-148, к которому у россиян всегда было немало критических замечаний, есть и в частях МО, ФСБ, МЧС, и даже (!) в специальном летном отряде «Россия» Управления делами президента их 2. Поступления планируются и в нынешнем, и в последующие годы.

К слову, ВВС России заинтересованы и в других военнотранспортных самолетах киевского ГП «Антонов». Особый интерес у военных – к совместному серийному производству Ан-70 и Ан-124: российский Ил-76 и его модификации эту нишу не закрывают, ничего же подобно тому, что конструируют «антоновцы», на территории России пока что нет, и не предвидится.

Не так много информации просачивается о работе по созданию морских силовых установок на «Зоря» – «Машпроект». Но и то, что 31 (из 54 запланированных) новых надводных кораблей ВМФ России будут двигать по морям и океанам украинские ГТД, а это в частности, строящиеся фрегаты проектов 22350

украинской бронетанковой техники, но и для инозаказчика, в том числе и под построенные за рубежом машины. Что особенно неприятно для РФ, уже открыто звучали мнения не только зарубежных (Индия, Пакистан, Китай), но и российских специалистов о высоком качестве харьковских двигателей.

Не двигателем одним...

Во времена Советского Союза значительная часть боевых надводных кораблей возводилась на территории Украины. Николаев, Херсон, Севастополь, Керчь, Феодосия. Это не только незамерзающие порты, но и заводы, на которых строили самые крупные советские надводные корабли – авианосцы и авианесущие крейсера. Без них громадная российская судостроительная программа не может быть выполнена. «Мистраль» стал только первой «ласточкой». Но, даже поручив его французам, российские корабли не смогли справиться с остальной «мелочевкой». На совещании 21 мая 2013 года в Сочи Владимир Путин констатировал, что по-прежнему «сохраняются проблемы со сроками и качеством выполнения заказов», «неоправданно затягивается строительство и передача военно-морскому флоту целого ряда атомных подводных лодок и надводных кораблей». По сути, сказано, что программа военного судостроения – на грани срыва, о чем открытым текстом тогда заявил и вице-премьер Дмитрий Rogozin.

Вскоре кураторы российского ВПК резко повысили свою активность на украинском направлении, заставив на верфи Николаева. Причину раскрыл в декабре 2013 года исполнительный директор ассоциации судостроителей Украины «Укрсудпром» Юрий Алексеев: в России банально отмечается нехватка построечных мест. Проще говоря, российские судостроители не в состоянии сами осилить грандиозную программу перевооружения своего флота. Прежде всего, в части строительства авианосцев, крейсеров, специальных и вспомогательных судов – танкеров, ледовых буксиров и так далее. «А украинские судостроитель-

шатко-валко развивалась и в независимые времена, – ракетно-космическая отрасль. После распада СССР треть советского космоса осталась в Украине. И это не только «Южмаш». Есть предприятия и в Харькове, Кие-

зависит от работы днепропетровских специалистов. РС-20 (РС-36М, SS-18 «Сатана») – разработана КБ «Южное», производится на «Южмаше». Специалисты «Южного» и «Южмаша» и поныне осуществляют гарантийный ав-

технику и комплектующие. На некоторых рынках продукция украинского происхождения начинает не просто составлять серьезную конкуренцию, но и вытеснять российскую.

Показательными можно считать первые значительные контракты на продажу оружия и технологий в страны НАТО. Это уже не покупка единичных экземпляров с целью изучения. Бельгия купила партию высокоточных средств поражения. Над системами защиты и поражения вместе с украинскими специалистами работают их польские коллеги. В Польше будет выпускаться украинский «Дозор». Есть результаты первых контактов в космической сфере. Украина поставляет части перспективных ракет «Вега» (Европа) и «Антарес» (США). Украинские специалисты приглашены для работ в рамках создания противоракетной обороны в Европе. И ведь именно в Киеве были созданы системы управления для современных российских ракет «Тополь-М» и «Ярс».

Парадокс ситуации в том, что большинство контактов с европейцами и членами НАТО подписаны именно в последние годы, когда украинским ВПК руководили благосклонные к России специалисты. Если уж они не смогли задержать движение украинской оборонки на Запад...

Что тут говорить о восточном, вернее – Дальневосточном направлении. Многие специалисты небезосновательно акцентируют на том, что расцветом оборонных технологий Китай во многом обязан украинским специалистам. Изготовленный в Николаеве «Варяг» стал первым китайским авианосцем. Транспортные самолеты проектируют в Киеве, авиадвигатели собирают в Запорожье. А сообщения о поставках николаевские газотурбинных силовых установок в страны Азии стали появляться с завидной регулярностью.

Все было ничего до тех пор, пока Россия сама активно продавала вооружения и технологии, способствуя возрастанию мощи вооруженных сил Китая. На определенном этапе конкурентов терпели. Куда от них деваться. Но теперь, когда китайская армия стала во весь рост как один из мировых центров силы, а предприятия ВПК Украины предлагают покупать у них так необходимую для «старшего брата» продукцию «в порядке живой очереди», по сути, способствуя росту военной мощи обоих геополитических конкурентов...

***

Военная экспансия на территорию Украины была предпринята давно. И не Закон о языке или внезапное «прозрение» по поводу «фашистов» в Украине тому виной. И то, что в планах Крым был только началом, стартовой точкой, на которой проверялась наша прочность, это правда. Но все пошло не совсем так, как было запланировано. Наши офицеры и солдаты в Бельбеке, Перевальном, Феодосии, Евпатории, на Ай-Петри и кораблях выстояли и доказали, что мы, по Достоевскому, «не твари дрожащие, а право имеем». Выстоим ли мы все, докажем ли, что имеем право на собственное мнение – вот вопрос, ответ на который предстоит дать нам всем.

Виктор Гедз. «Крила України».

ве, других городах. Многие уже окончательно умерли, но немало предприятий, которые и сегодня работают на российский космос. И это не только «Зениты» и «Днепр». Украинские элементы систем управления есть в каждом российском пуске. По сути, без преувеличения каждый из них можно назвать и русско-украинским, и украинско-русским. А создать собственную независимую ракетно-космическую си-

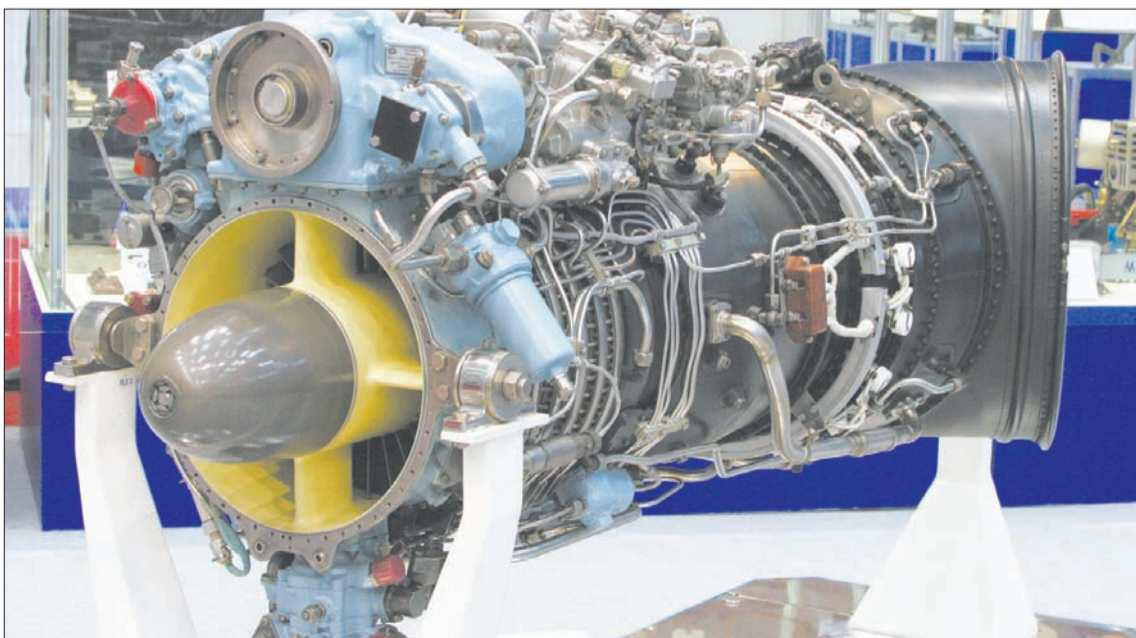
торский надзор и анализ их технического состояния, участвуя в работах по продлению их сроков службы. Запчасти для МБР старого поколения также поставляют «Южмаш».

Несмотря на призывы и победные реляции, создать адекватную замену стареющим ракетам у российских специалистов не получается. Чего стоит хотя бы эпопея «Булавы». Сколько сделано пусков, а успешные среди них – скорее случайность, чем гарантированный успех. Новые ракетноносцы безоружны.

Почему нельзя договориться?

Перечисленного достаточно, чтобы убедиться в том, что российский ВПК для решения задач Государственной программы вооружений России нуждается и в украинских мощностях, и в помощи специалистов, и в технологиях. Можно ли все это купить, тем более, что пример французского Мистралья, израильских беспилотных летательных аппаратов, систем вооружений других стран показывает, что с оговорками Россия, ради великой цели, может смирить гордыню и купить необходимое. Может быть, признать главенство, даже в мелочах, «младшего брата» будет не так просто, но...

Но проблема в том, что в последние годы Украина начала активно выходить на мировые рынки вооружений и технологий двойного назначения. И добилась в этом определенных успехов. Свидетельство чему – стабильно высокое в последние годы место в рейтинге стран, которые продают оружие, военную

и 11356Р/М, проектируемые перспективные эсминцы проекта 21956, говорит о многом.

В последние годы заявили о себе и Харьковские двигателестроители. Силовые агрегаты поставляются не только для

ные заводы загружены не больше чем на 30 процентов», – информировал Алексеев.

Все выше, все дальше, все мощнее...

Среди критичных для России сфер украинского ВПК, которая

стему за годы раздельного существования ни украинским, ни российским специалистам не удалось. Сколько раз переносились пуски Ангары или Циклон-4?

Да и сила российского ядерного меча, по сути, во многом

СПІВПРАЦЯ

Швейцарці запропонують ВПС Швеції PC-21

Швейцарська компанія Pilatus Aircraft і шведська Saab підписали договір про співробітництво, у рамках якого вони спільно запропонують ВПС Швеції нові навчальні літаки PC-21, повідомляє Defense News. У цей час командування ВПС Швеції розглядає можливість заміни застарілих навчальних літаків SK60, зроблених компанією Saab. Вони були прийняті на озброєння в 1967 році.

За даними Pilatus, попередні переговори про поставку нових навчальних літаків уже проведені, однак командування ВПС Швеції поки не прийняло конкретного рішення про заміну наявних SK60 новими літальними апаратами. У грудні 2008 року шведські ВПС підписали з Saab контракт на обслуговування й модернізацію SK60. Сума угоди склала 900 мільйонів

шведських крон (близько 140 мільйонів доларів). Дія угоди закінчується в 2017 році.

Сьогодні шведські військово-повітряні сили мають у бойовому складі 72 літаки SK60. Дотепер через програму модернізації пройшли 67 таких літаків. При цьому потреба ВПС Швеції в навчальних літаках становить тільки 35 машин. Слід зазначити, що в 2013 ро-

ці Saab провела переговори з американським авіабудівним концерном Boeing про спільну розробку нового навчального літака для ВПС США, що повинен замінити застарілі T-38 Talon. Укладена Pilatus і Saab угода також припускає створення центру розробки програмного забезпечення для літаків, а також відкриття конструкторського підрозділу на території Швейцарії.

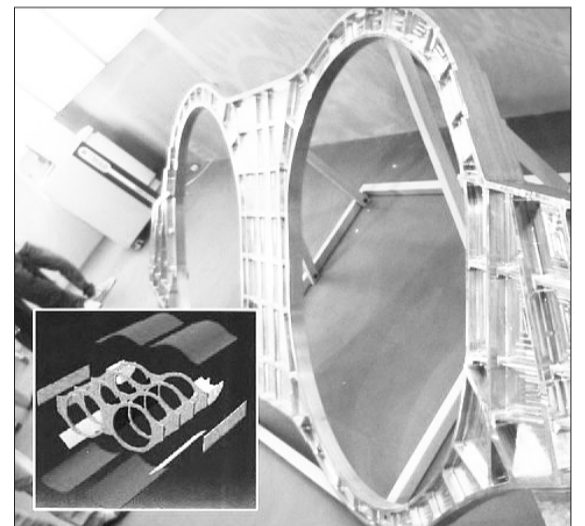
ТЕХНОЛОГІЇ

Китайський авіапром опановує 3D-друк

Відповідно до повідомлення китайських ЗМІ, авіаційно-промисловою корпорація AVIC із "піднебесної" здійснила своєрідний прорив у справі впровадження технологій 3D-друку. Передусім, це стосується виробництва окремих компонентів для авіаційної продукції. Застосування технології 3D-друку, поряд із використанням інших передових методів і технологій виробництва, привело до зниження трудовитрат у виробництві й економії часу на обробку деталей на 80%.

Варто зазначити, що за останні 2 роки технології 3D-друку набули широкого застосування у промисловості розвинених країн світу. Принаймні у пресі дедалі частіше лунають повідомлення про застосування таких технологій й у військовій сфері. Зокрема, це стосується виробництва корпусів механізмів та обтічників антен зі складними формами. У Сполучених Штатах Америки навіть створена окрема робоча група, що шукає сектори виробництва, де доцільно запровадити технології 3D-друку.

Наприкінці минулого року компанія Solid Concepts надрукувала на 3D-принтері пістолет M1911. Друк здійснювався методом лазерного спікання металу із подальшим зняттям внутрішньої напруги. При цьому, аби довести, що пістолет впрається із своїм завданням, його деталі не піддавали додатковій обробці для підвищення міцносних характеристик. Винятком був тільки ствол пістолета, який після виготовлення у 3D-принтері доопрацьовували вручну, та пружини, що були виготовлені традиційним способом. Слід додати, що за час проведення тестів із пістолета здійснили 500 пострілів без жодної поламки його механізмів.

ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗОВУ

Гель для душу, зубні щітку та пасту кримські призовники отримають вже наступного року

1 квітня відповідно до указу президента Російської Федерації стартувала весіння призовна кампанія, що триватиме аж до 15 червня.

Передбачається, що загалом до російської армії призвуть близько 154 тисяч осіб віком від 18 до 27 років, які не перебувають у запасі. Призовна кампанія торкнеться усіх суб'єктів Російської Федерації, окрім Республіки Крим і Севастополя. Тобто кримчани отримали своєрідну відстрочку від призову аж до наступного року, поки всю внутрішню систему обліку громадян не приведуть у відповідність до діючих законодавчих норм Росії. Надалі ж передбачається, що призовники з Криму служитимуть на території півострова до 2016-го року. Після цього – на інших територіях Російської Федерації, відповідно до діючого екстериторіального принципу компле-

тування війська.

Слід зазначити, що цього року уперше всі призовники будуть забезпечуватися персональними електронними картками, які використовуватимуться в різних автоматизованих системах військового призначення, як під час проходження військової служби, так і перебування в запасі. Це дозволить забезпечити їхній контроль не тільки при проходженні військової служби, але також коли вони будуть призиватися на військовий збір. Електронні карти міститимуть біометричні, соціальні дані військовослужбовців, інформацію щодо набутої військової спеціальності тощо. Таким чином російська влада встановить повний контроль не лише за діючими військовослужбовцями, а й за мобресурсом країни. Вже до кінця нинішнього року таку картку матиме кожен військовослужбовець російської армії.

Як повідомляє офіційний веб-сайт Мініборони Російської Федерації, особливістю цьогорічної призовної кампанії є те, що вже на збірних пунктах молодому поповненню видаватимуть набори із засобами особистої гігієни. Кожний військовослужбовець одержить шампунь, гель для душу, зубні щітку та пасту, приладдя для гоління, крем для рук і рушник. Цілком очевидно, що вже наступного року набори із засобами особистої гігієни отримають і потенційні призовники із Криму. Тим, хто не бажатиме проходити строкову службу у Дагестані, Чечні чи Інгушетії або ж намагатиметься ухилитися від військової служби, головний військовий прокурор РФ недвозначно натякає: "В 2013 році до кримінальної відповідальності були притягнуті й засуджені 738 осіб, до адміністративної відповідальності – 33 тис. осіб".

ТЕНДЕР

Індія шукає літаки

Центр авіаційних систем (CABS) Організації оборонних досліджень і розробок (DRDO) Індії оголосив міжнародний тендер на поставку шести літаків, які будуть переобладнані в літаки далекого радіолокаційного виявлення й управління. Переможець конкурсу також повинен буде спроектувати обтічник радіолокаційної станції й систему його кріплення. Проте, літаки якого класу цікавлять CABS, невідомо.

Поки що індійські розробники виявляють цікавість до літаків виробництва американської компанії Boeing, шведської Saab, європейської Airbus, російської Об'єднаної авіабудівної корпорації, канадської Bombardier і французької Dassault Aviation. Відповідно до опису обтічника радіолокаційної станції, що повинен буде розробити переможець конкурсу, його діаметр повинен становити десять метрів.

У березні 2013 року урядом Індії схвалено проект розробки літака далекого радіолокаційного виявлення й управління. Подобиці щодо цієї розробки поки не відомі. Відповідно до загального опису системи, вона повинна буде виявляти повітряні цілі й класифікувати їх за ступенями небезпеки, а також здійснювати оперативне управління бойовими літаками.

У цей час ВПС Індії виконують польоти на трьох літаках далекого радіолокаційного виявлення й управління A-50EI. На них установлені радіолокаційні станції Phalcon EL/M-2075 виробництва ізраїльської компанії Elbit Systems.

КООПЕРАЦІЯ

Франція й Великобританія домовилися про спільну розробку

Уряди Великої Британії й Франції підписали угоду про спільну розробку нових ракет класу "повітря-поверхня" для вертольотів, повідомляє Defense News. Угода була укладена в рамках меморандуму про військово-технічне співробітництво, підписаного Парижем і Лондоном ще чотири роки тому. У рамках нової домовленості сторони створять дві версії нових ракет: важку FASGW(H) і легку FASGW(L).

На розробку авіаційних ракет планується витратити в цілому 500 мільйонів фунтів стерлінгів (831,2 мільйона доларів), з яких Великобританія надасть близько 280 мільйонів фунтів. Технічні подробиці щодо нової ракети не уточнюються. На озброєнні Великобританії ракети використовуватимуть у ВМС. У розробці боєприпасів візьме участь компанія Thales.

Міністерство оборони Великобританії також має намір в 2014 році укласти з італійською компанією AgustaWestland контракт на інтеграцію ракет типу FASGW у номенклатуру озброєнь вертольота AW159 Wildcat. Міністерство оборони Франції, незважаючи на згоду брати участь у проекті, оголосило, що ВМС країни не будуть відчувати потреби в ракетах типу FASGW щонайменше до 2020 року.

“Україна має унікальні напрацювання в ракетно-космічній галузі”

Ракетно-космічна галузь може забезпечити інноваційний розвиток України. Про це йдеться в Інформаційно-аналітичному бюлетені КМУ.

“Відомо, що Україна має унікальні напрацювання в ракетно-космічній галузі. Тому, на думку аналітиків, Уряд повинен використовувати цей потенціал для інноваційного розвитку України. Підтримка цієї галузі з боку Уряду задовольнить довгострокові інтереси держави у сфері безпеки та оборони, буде істотно стимулювати розвиток фундаментальної та прикладної науки та освіти”, – зазначили урядові експерти.

Крім цього, надаючи підтримку галузі ракетобудування, уряд може забезпечити стабільну завантаженість підприємства, сприяти виходу України на нові ринки збуту, а також стимулювати створення додатково близько 10 тисяч робочих місць.

Нагадаємо, цього року в рамках програм Державного космічного агентства України передбача-

ється здійснити 6 пусків ракет-носіїв українського виробництва. Також на літо запланований пуск українського супутника “Либідь”.

“Зараз завершується фінальна стадія робіт з підготовки супутника до запуску. Виготовлене корисне навантаження, яке інтегровано з платформою супутника. Проведено електричні випробування космічного апарату. У Національному центрі управління та випробувань космічних засобів створена інфраструктура для розміщення наземного комплексу управління супутником, здійснюється монтаж обладнання. Планується, що запуск супутника відбудеться з космодрому “Байконур”, – зазначив народний депутат, член Колегії Державного космічного агентства України Валерій Омельченко.

КОСМІЧНА СТАТИСТИКА

Космічні хроніки: поки що без України

За перші три місяці 2014 року в світі було виконано 14 пусків ракет-носіїв космічного призначення. Найбільше пусків виконала Росія – 5. На другому місці США – 4 пуски. На третьому – компанія Arianespace з двома стартами. В Індії, Японії та Китаї виконано по одному пуску.

У ході цих стартів на навколоземну орбіту було виведено 57 супутників.

У другому кварталі з Байконура, згідно із затвердженим графіком, планується здійснити дев'ять пусків ракет. Української ракети-носія “Зеніт” у цих планах немає, хоча раніше повідомлялося про намічений на другу половину квітня старт з метою виведення на орбіту за допомо-

гою цього носія першого національного супутника зв'язку.

Запуск супутника зв'язку “Либідь” відкладений на літо. Про це пише “Інтерфакс–Україна” з посиланням на джерело в національній ракетно-космічній галузі.

“Враховуючи, що підготовка наземної інфраструктури станції управління супутником велася в Національному центрі управлін-

ня та випробувань космічних засобів у Євпаторії, в даний час відпрацьовується питання перенесення наземної станції управління супутником в інший пункт. Як один з можливих варіантів на даний момент розглядаються Дунаївці (Хмельницька область). Наказом космічного відомства співробітники центру вже переведені з АРК на материк”, – розповів він.

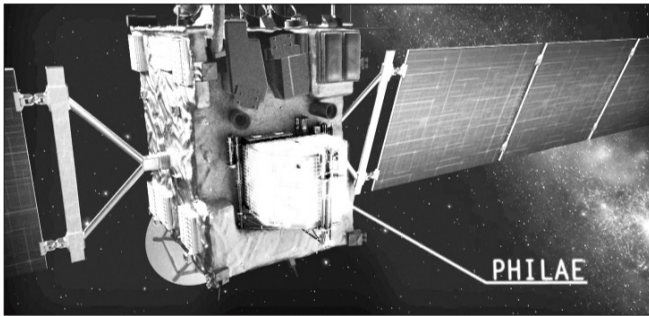
ДАЛЕКИЙ КОСМОС

Зонд “Філа” прокинувся після “сплячки” і готується до висадки на комету

“Пасажир” міжпланетного дослідницького зонда Rosetta – посадковий модуль Philae – успішно вийшов з трирічної “сплячки” в рамках підготовки зонда до наміченої на серпень зустрічі з кометою Чурюмова-Герасименка, передають французькі ЗМІ.

Як повідомляє агентство Франс Прес з посиланням на французьке космічне агентство, перший сигнал від робота був отриманий 27 березня о 15.00 за паризьким часом.

“Я у вельми хорошому стані після 39 місяців сплячки. Моє

нове програмне забезпечення прекрасно встановлено. Тепер я трошки відпочину. До скорого...”, – такий запис з'явився в акаунті робота @Philae2014 в мережі мікроблогів Twitter.

РОЗРОБКИ

У Великій Британії створено полігон для випробування нового марсохода

Британський підрозділ компанії Airbus Defence and Space, який займається розробками в галузі оборони та космосу, представило громадськості прототип майбутнього марсіанського ровера, а також критий полігон для його випробувань під назвою Mars yard, що перекладається як “Марсіанський двір”.

Розташований новий полігон неподалік від столиці Великої Британії, в місті Стівенейдж. Ділянка розміром 30 на 13 метрів імітує поверхню Марса. З метою достовірної імітації поверхні Червоної Планети на полігон було доставлено 300 тонн піску, а також різного розміру камені, і були організовані скельні ділянки.

Для того, щоб адаптувати навігаційні камери пристрою до умов Марса, всі внутрішні поверхні приміщення були пофарбовані в червонувато-коричневий колір. Як очікується, новий марсохід зможе автономно долати до 70 метрів щодня без будь-якого контролю з Землі. Для цього на високій щоглі, укріпленій на марсоході, встановлено дві високотехнологічні камери, здатні оглядати околиці і визначати, чи можна подолати перешкоди, які зустрічаються на шляху, або ж їх варто об'їхати, повідомляє Australia – news.ru.

З Куру запущені два телекомунікаційних супутники

22 березня 2014 в 22:04 UTC з майданчика ELA3 Гвіанського космічного центру стартовими розрахунками компанії Arianespace здійснено пуск ракети-носія Ariane – 5ECA (VA – 216) з двома телекомунікаційними супутниками на борту.

KA Astra -5B (2014 – 011A) виготовлений фахівцями компанії Airbus, оборонний – на базі платформи Eurostar – 3000L за замовленням оператора зв'язку SES (Люксембург). Його стартова маса – 5755 кг. Після виходу на геостационарну орбіту супутник займе на ній точку стояння над 31,5 град. с.д. Призначений для обслуговування клієнтів у Європі.

KA Amazonas -4A (2014 – 011B) виготовлений фахівцями американської компанії Orbital Sciences Корпорація на базі платформи Geostar -2.4 на замовлення іспанського оператора зв'язку Hispasat. Його маса – близько 3000 кг. Призначений для надання телекомунікаційних послуг абонентам в Південній Америці.

ТАЄМНИЙ КОСМОС

Американський космічний безпілотник поставив новий рекорд

Секретний космічний безпілотник Міністерства оборони США X -37B, що проходить в даний момент випробування, зміг поставити черговий рекорд, пробувши в космосі 469 діб без перерви, передає AstroNews.

Параметри польоту і його цілі Пентагон не розкриває. Офіційно, даний політ мав перевірити нові технології з моніторингу планети з космічного простору. Деякі експерти ж вважають, що цей апарат може використовуватися не тільки з розвідувальною, а й з військовою метою, збиваючи орбітальні супутники ворога. Самі американці, природно, це не підтвердили.

Запуск X -37B стався ще 11 грудня 2012 з американського мису Канаверал за допомогою ракети-носія Atlas– 5.

НАРОД І АРМІЯ ЄДИНІ!

Один за всіх і всі за одного!

Біда об'єднала українців, як ніколи. Події в Криму не залишили байдужим жодного громадянина країни. Розмови про політичну ситуацію в Україні лунають скрізь – по телебаченню, радіо, в мигазах, на зупинках транспорту, в офісах... Та розмови – розмовами, а військовослужбовцям потрібна реальна допомога. Свій посильний внесок на допомогу українській армії намагається зробити ледь не кожен.

Молитвою і грошми

Півмільйона гривень на рахунок Міністерства оборони перерахувала українська православна церква Київського патріархату.

– Це тільки початок. Я думаю, що церква КП виявить достатню ефективність, яка буде свідчити про те, що ми допомагаємо, – прокоментував предстоятель Української православної церкви Київського патріархату патріарх Філарет. – Уже зараз наші єпископи й наші священники перебувають у військових частинах для того, щоб підняти настрій і дух військовослужбовців.

Також Філарет зазначив, що аби вивести армію із стану, у якому вона наразі перебуває, українські громадяни повинні об'єднатись. Він також попросив українських олігархів, які володіють достатніми фінансами, заробленими в Україні, не забувати про потреби армії.

Статистика допомоги вряса

Тисячі свіч запалювання, сотні літрів пального, бензокаси, карбюратори, десятки ремонтних комплектів для автотранспорту, спальні мішки, продукти харчування... Лише харків'яни допомогли війську більш ніж на мільйон гривень.

760 повних комплектів військового обмундирування, 2500 речових мішків, по 1500 матраців і подушок та десяток мегафонів надійшло від благодійників до військових частин Чернігівщини. На потреби українського війська з благодійного фонду "Подільський оберіг" вже перераховано близько 1 мільйона гривень. З цієї суми 390 тисяч гривень виділили місцеві підприємства.

Від медиків – до військовослужбовців

Колективи медичних закладів країни перераховують на підтримку Збройних Сил України свій одноденний заробіток. Лише Буковинські лікарі і медсестри перерахували армії понад 300 тисяч гривень.

НЕ ХЛІБОМ ЄДИНИМ

Музиканти і артисти "дарують" військовим години миру

Напруження у суспільстві, постійний моніторинг новин, реальність можливого початку військового протистояння не минають безслідно. Багато українців почувають себе морально і емоційно виснаженими. Що ж говорити про військовослужбовців, які вже більше місяця знаходяться у стані посиленої бойової готовності?

Підтримати військових, подарувати їм відчуття миру взялися музиканти і артисти, як професійні, так і аматори. У різних кутках України відбуваються концерти, організовані на підтримку армії.

Зброя душі

Про важливість високого психологічного настрою не забувають у жодній із військових частин країни. В гості до житомирських військових днями завітав Національний президентський оркестр, який продемонстрував військовим, що із ними – уся країна.

Музиканти зазначили, що у них є своя зброя – зброя душі. Концерт пройшов тепло і широко. Кожен номер військові зустрічали гучними оплесками. Святова програма включала виступи Заслуженого артиста АР Крим Анатолія Юрченка, композитора народного артиста України Володимира Засухіна, лауреата міжнародних конкурсів Сергія Гурика, лауреата національних конкурсів Ірини Зябченко та багатьох інших.

Приємне з корисним

Деякі із концертів мали на меті не лише моральну, а і матеріальну підтримку військових. Один із таких благодійних заходів відбувся у Кіровограді. Кошти із продажу квитків були перераховані місцевій військовій частині.

– Нашу програму ми намагалися зробити мажорною, радісною, адже впевнені, що Збройні Сили України будуть з честю виконувати свій обов'язок перед Вітчизною, надійно захищати мир української землі, – наголошують філармоністи.

Людей в залі зібралось небагато, незважаючи на широкий розголос та музичне запрошення безпосередньо біля філармонії. На допомогу нашим військовикам вдалось зібрати 2630 гривень.

Співочий екстрим

Деякі із заходів були по-справжньому екстремальними. В неділю, 30 березня, ветерани ВДВ і прикордонних військ з різних міст України (Херсона, Каховки, Тер-

нополя, Чернівців) провели концерти для солдатів на блокпостах в Стрілковому і Чонгарі (біля адміністративного кордону з Кримським півостровом).

– У культурному заході, окрім ветеранів, взяла участь депутати міськради Херсона і чимало простих херсонців, – коментує херсонський журналіст Тарас Бузак... – Група "Долг" та інші ветерани відіграли просто супер. Глядачі були в захваті!

– Обслуговування зразків озброєння та військової техніки радянського виробництва потребують відповідних умінь та навичок. Більшість наших волонтерів-помічників проходили військову службу і володіють необхідними знаннями у цій галузі, – говорить начальник автомобільної служби військової частини майор Павло Д. – Командування військової частини щиро вдячне Костянтину Зінкевичу, Михайлу Сенатору, Сергію Семенову та іншим добровольцям, які підтримали українську армію не лише словом, а й ділом.

Близько 90 одиниць автомобільної та гусеничної техніки, що знаходяться на озброєнні нашого

війська, допомогли відремонтувати харків'яни. Тільки силами активістів Громадського об'єднання "EuroArmyMaydan" в Чугуєві відремонтовано 18 бронемашин БТР-70. За статистикою, в Чугуївському гарнізоні щодня ставиться на хід дві-три одиниці спеціальної техніки за допомогою цивільних громадян.

Вчителі – захисникам

– Працівники закладів освіти нашого району, – говорить начальник відділу освіти Липовецької РДА Вінницької області Інна Косач, – не могли залишитися осторонь загальнонаціональної справи. Тому вирішили перерахувати свій одноденний заробіток на справу зміцнення обороноздатності нашої Вітчизни. Таким чином в школах району та серед активістів громадської організації "Спортивне молодіжне дитяче об'єднання "Оріон", яке очолює Василь Авраменко, було зібрано 77 тисяч 320 гривень. Ще 7 тисяч 180 гривень перерахували працівники Староприлуцької загальноосвітньої школи-інтернату. Щоб наші гроші не загубилися, було вирішено на-

давати допомогу безпосередньо одній з військових частин. – Наприкінці березня з пропозицією про надання допомоги до нас звернулися представники працівників закладів освіти Липовецького району, – говорить командир частини полковник Олександр Онищук. – Ми склали список необхідного майна для відновлення справності автомобільної техніки. Освітня заклади та передали нам автошини різних розмірів, акумуляторні батареї, автозапчастини, а також 10 комплектів радіостанцій "Моторола". Завдяки цьому подарунку на сьогодні відновлено справність 10 різних автомобілів, а варто заступати на охорону розташування частини з новими радіостанціями.

В день передачі заключної партії автозапчастин в гості до військовослужбовців частини приїхали представники освітніх закладів Липовеччини. Слова вдячності їм говорили не тільки командир, а й усі військовослужбовці, котрі в той час були вільні від виконання службових обов'язків. А на завершення свята вихованці колективу художньої самодіяльності Державного навчального закладу "Центр професійно-технічної освіти торгівлі та харчових технологій", який очолює Валерій Дяків, дали концерт військовослужбовцям та гостям частини.

З миру по нитці

В рамках акції на підтримку української армії на рахунки Міністерства оборони надійшло майже 80 мільйонів гривень. Допомога надається і від потужних компаній, і від пересічних громадян. Значення цих дій в умовах, що

склались, переоцінити складно.

Анастасія Олехнович.

"Крила України".

давати допомогу безпосередньо одній з військових частин.

– Наприкінці березня з пропози-

склались, переоцінити складно.

Анастасія Олехнович.

"Крила України".

– Подібні заходи надзвичайно мобілізують на виконання поставлених перед частинами гарнізону завдань, – зазначив по завершенню концертної програми підполковник начальник авіаційної комендатури Вячеслав Поплінський – та сприяють стимуляції до подальших дій в нелегкий для держави час.

"Ми пишаємось вами"

Свою підтримку і солідарність армії артисти висловили і у

військовій частині Мелітополя. На сцені були колективи, які є переможцями всеукраїнських конкурсів: вокалісти Ірина Кудашева, Тетяна Баранова, студія східного танцю "Мерджана". У концерті брали участь також студія сучасного танцю "Х-місія". Виступи додали військовослужбовцям натхнення, тепла, витримки і мужності.

Анастасія Олехнович.

"Крила України".

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

7 – 13 квітня

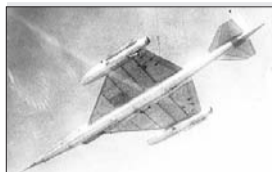
7 квітня 1909 р. народився льотчик-випробувач В.Є.Дацко.

7 квітня 1934 р. народився заслужений льотчик-випробувач СРСР М.П.Бездетнов.

7 квітня 1965 р. народився командир тактичної групи "Крим" ПвК "Південь" ПС ЗС України О.В.Струцінський.

7 квітня 1959 р. здійснив перший політ стратегічний надзвуковий ракетноносець НМ-1 конструкції П.В.Цибіна,

Ахмет-Хан Султан.

8 квітня 1934 р. відбувся перший політ гідролітака МДР-4 (АНТ-27), екіпаж Т.В.Рябенка.

8 квітня 1964 р. проведено льотні випробування маневреного КА "Політ-2".

8 квітня 1964 р. відбувся безпілотний політ КА "Джеміні".

8 квітня 1980 р. А.В.Шерстюк на вертольоті Ка-26 встановив світовий рекорд швидкості підйому на висоту 3000 метрів – 8 хвилин і 51 секунда.

9 квітня 1939 р. відбувся перший політ дирижабля "СРСР В-1".

9 квітня 1970 р. народився командир в/ч А 0549 О.С.Онищук.

9 квітня 1980 р. відбувся запуск КК "Союз-35". Екіпаж Л.І.Попова та В.В.Рюміна.

9 квітня 1984 р. на озброєння прийнято бойовий корабельний вертоліт Ка-27ПС.

10 квітня 1954 р. у Дніпропетровську створено ОКБ №586 на чолі з М.К.Янгелем (із 1996 р. – КБ "Південне", зараз – ОКБ "Південне" ім. М.К.Янгеля).

10 квітня 1979 р. відбувся запуск КК "Союз-33". Екіпаж М.М.Рукавішнікова та Г.Іванова.

11 квітня 1934 р. італієць Р.Донатті встановив світовий рекорд висоти на літаку "Капроні 161" – 14433 метри.

11 квітня 1954 р. народився льотчик-випробувач АНТК ім. О.К.Антонова А.В.Слободянюк.

11 квітня 1959 р. у Харкові організовано ДКБ-692 (зараз – ВАТ "Хартрон").

12 квітня 1960 р. народився начальник військового інституту телекомунікації та інформатизації Національного технічного університету України "КПІ" А.І.Міночкін.

12 квітня 1970 р. народився командир військової частини А2556 І.В.Чікін.

12 квітня 1972 р. народився начальник Центрального управління ВСП – військовий комендант Головного управління ВСП Збройних Сил України Генерального штабу Збройних Сил України В.М.Плахтій.

12 квітня 1973 р. народився командир військової частини А1267 Р.П.Басараб.

13 квітня 1934 р. завершено широкомасштабну операцію з врятування радянськими льотчиками екіпажу та учасників експедиції пароплава "Челюскін".

13 квітня 1947 р. народився головний спеціаліст відділу аналізу інформації ГШ ЗС України О.П.Фоменко.

13 квітня 1949 р. народився штурман-випробувач АНТК ім. О.К.Антонова В.Д.Алексєєнко.

13 квітня 1958 р. народився заступник директора Департаменту кадрової політики МО України О.В.Яцино.

13 квітня 1973 р. народився помічник командувача ПС ЗС України – начальник юридичної служби КПС ЗС України М.К.Кушнір.

13 квітня 1984 р. відбувся перший політ серійного перехоплювача Торнадо F.2.

ГЕРОЇ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ – ЛЬОТЧИКИ АФГАНІСТАНУ

Афганское небо сумчанина Кучеренко

5 апреля исполняется 60 лет Герою Советского Союза полковнику Владимиру Кучеренко, родившемуся и выросшему на украинской земле и служившему впоследствии в том числе и на территории Украины. Золотую Звезду Героя лётчик Кучеренко получил в Афганистане, командуя вертолётной эскадрильей. На афганской войне его экипаж совершил более 1400 боевых вылетов.

Владимир Кучеренко – уроженец села Нижняя Сыроватка Сумской области. После окончания школы и аэроклуба работал слесарем в производственном объединении "Химпром", затем борторезчиком на одном из заводов в городе Сумы. В 1972 году был призван в Вооружённые Силы СССР, а уже в 1974 году экстерном окончил Сызранское высшее военное авиационное училище лётчиков. Служил в Краснознамённых Киевском, Московском военных округах, в Группе советских войск в Германии, где стал командиром звена и военным лётчиком 1-го класса.

С октября 1984 года по 1985 год Владимир Кучеренко – в составе ограниченного контингента советских войск в Афганистане.

– Самое трудное на войне – это посадка, – вспоминает сегодня свои афганские будни Герой. – Огонь противника как-то и не принимаешь на свой счёт. Трассера, разрывы вокруг – вроде как в кино. Потом уже, на земле,

осмотришь машину, пересчитаешь пробоины – фантазия начинает разыгрываться. У меня однажды только крупных пробоин было штук двадцать...

Указом Президиума Верховного Совета СССР от 26 мая 1986 года за успешное выполнение задания по оказанию интернациональной помощи Демократической Республике Афганистан и проявленные при этом мужество и героизм капитану Кучеренко Владимиру Анатольевичу было присвоено звание Героя Советского Союза с вручением ордена Ленина и медали "Золотая Звезда". К тому времени он совершил 883 боевых вылета, участвовал в 30 боевых операциях, в ходе которых было уничтожено 42 опорных пункта, 24 позиции ДШК, 9 позиций ЗГУ, 29 автомашин (всего участвовал в атаке на 21 караван с оружием). Всего же экипаж комэска выполнил более 1400 боевых вылетов в небе Афганистана.

В 1990 году майор Владимир Куче-

ренко окончил Военно-воздушную академию имени Ю.А. Гагарина. После развала Советского Союза служил в ВВС Российской Федерации. Живёт в городе Нижний Новгород.

Награждён орденами Ленина (1986), Красной Звезды (1985), медалями.

В Сумах установлен бюст В.А.Кучеренко.

НЕЗВИЧАЙНІ ЛІТАКИ

Не оправдавший надежд "Стилет"

Самолёт Douglas X-3 Stiletto был построен для исследования конструктивных особенностей, необходимых для самолетов, летающих на сверхзвуковых скоростях.

Заклученный в 1947 году фирмой Douglas контракт предусматривал проектирование и строительство самолёта для исследований свойств трапецевидных крыльев с малым удлинением и аэродинамического нагрева при полётах со скоростями М=2,0-3,0. Работы по созданию самолёта, обозначенного Douglas X-3 Stiletto, продолжались пять лет. За это время фирма исследовала свыше 60 вариантов различных аэродинамических и компоновочных схем самолёта и

все доступные типы двигательных установок, включая и комбинированные. В своём выборе специалисты остановились на классической схеме планера и двигательной установке, состоящей из двух разработанных к тому времени турбореактивных двигателей J46 фирмы "Вестингауз" с тягой 31,14-37,75 кН.

В период создания опытного образца самолёта был увеличен диаметр двигателей, и они оказались не пригодными для самолёта, что привело к

необходимости использования двигателей примерно в два раза меньшей тяги. Это не могло не сказаться на характеристиках Douglas X-3 Stiletto, который превратился в самолёт, едва достигающий околосвуковой скорости, и был пригоден только для исследования вибраций типа бафтинга. С самолётом Douglas X-3 Stiletto ВВС США связывали большие надежды, так как считалось, что он должен сыграть важную роль в повышении боевой мощи авиации противовоздушной обороны. Исходя из этих соображений, все данные, касающиеся этого самолёта, вначале были тщательно засекречены. После же получения неудовлетворительных результатов испытаний их вообще не стали публиковать. Создание опытного образца самолёта Douglas X-3 Stiletto было закончено в ноябре 1951 г. Однако вследствие замены двигательной установки и связанных с ней модификаций конструкции первый полёт самолёта был совершён 20 октября 1952 года. Испытания проводились до конца 1956 года. В одном из полётов была достигнута максимальная скорость, соответствующая М=1,25. В процессе проведения исследований выяснилось, что из-за низкой тяговооружённости, большой удельной нагрузки на крыло и высоких скоростей взлёта и приземления самолёт является небезопасным в эксплуатации, особенно во время взлёта и посадки.

Сторінку підготував Олексій Тригуб. "Крила України".

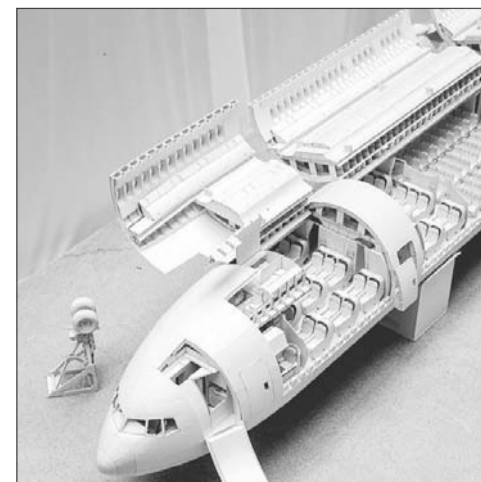
Вищий пілотаж із паперу

Школяр із Сан-Франциско за п'ять років створив точну копію Боїнга 777 із паперу.

Одного разу Лука Іаконі-Стюарт, учень старших класів, отримав завдання на уроці архітектури. Йому потрібно було зробити прості моделі літаків із паперу, але ця ідея так захопила хлопця, що він вирішив зробити щось амбіційніше.

Школяр усе своє життя цікавився літаками, тому вирішив зробити із паперу точну модель Боїнга 777 в масштабі 1:60. Модель він почав робити ще в школі, а закінчив – через п'ять років. Зараз у Луки є ідея створити нову, більшу модель літака.

Підготувала Анастасія Олехнович. "Крила України".

МУЗИЧНИЙ ДЕСАНТ

Усе по-бойовому: пісня – зброя, причеп – сцена!

На військовому аеродромі бригади тактичної авіації Повітряних Сил Збройних Сил України імені Петра Франка відбувся спільний концерт за участю творчих колективів гарнізонних будинків офіцерів, що на Хмельниччині та відомого українського гурту "ТІК" з Вінниці.

– Цей мистецький захід для льотно-підйомного складу, офіцерів і контрактників підрозділів забезпечення та відомілизованих військовослужбовців запасу, які наразі у бригаді тактичної авіації проходять етап бойового злагодження, разом з Олександром Поповим, який керує Хмельницьким ГБО, ми планували задалегідь, – підкреслив директор 42-го гарнізонного будинку офіцерів Сергій Чеплаков. – Про те, що до нас приєднається гурт "ТІК", стало відомо менше ніж за добу. У всьому "винен" колишній заступник начальника 42-го ГБО, вчора ще капітан запасу, а нині – призваний з мобресурсу на посаду начальника клубу авіаційної бригади, відомий у місті масовик-вітівник Олександр Петрук.

– Справа в тім, що напередодні у гарнізонному будинку офіцерів відбувся наш концерт для мешканців і гостей міста, – каже фронтмен гурту Віктор Бронюк. – По його завершенню до нас підійшов начальник клубу військової частини капітан Олександр Петрук і запропонував виступити на сцені наступного дня, на аеродромі, перед військовими авіаторами бригади, аби підтримати своєю творчістю бойовий дух війська у досить складний і напру-

жений для України час. Наша команда з несприхотаним ентузіазмом прийняла цю пропозицію, і ми з превеликим задоволенням дали 40-хвилинний концерт для Захисників Вітчизни. Ми з Вінниці, яка по

праву вважається столицею вітчизняної військової авіації, і підтримати сьогодні льотчиків для нас – це справа честі.

Заступник командира бригади по роботі з особовим складом підполковник Микола Старушик, у свою чергу, підкреслив, що для організації концерту під відкритим небом на летовищі бригади було облаштовано імпровізовану похідну сцену.

– Розширення формату учасників концерту ми у терміновому порядку погодили

з вищим командуванням у Вінниці, – зазначив Микола Старушик. – Відвідати концерт вдалося далеко не усім бажаним, адже через приведення бригади у вищі ступені бойової готовності переважна більшість постійного і призваного особового складу готується до польотів, бойового чергування, нарядів, несення служби у варті, в патрулях або відпочиває після них.

Командир бригади полковник Микола Коваленко подякував військовим артистам з 15-го і 42-го гарнізонних будинків офіцерів та учасникам популярного гурту "ТІК" за подароване військовослужбовцям свято пісні і танцю.

– Саме такої культурно-мистецької підтримки іноді не вистачає нашим військовослужбовцям, а тим більше, коли існує загроза вторгнення в Україну ворога. Українська пісня, величні патріотичні композиції про любов до Батьківщини, про мужню професію військового мов молитва пронизують наші серця і душі. Ми щиро вдячні усім вам за цей дарунок. Я впевнений, що разом з вами, підтримкою великого Українського народу наше військо зуміє захистити свою країну, зберегти недоторканність її кордонів, державну волю і незалежність, – констатував полковник Микола Коваленко.

Андрій Панчук.
Фото Сергія Чеплакова.

МУЖНІ УКРАЇНКИ

Чи давати дівчині автомат, або українки хочуть воювати

Останні події в Україні доводять, що образ жінки-берегині домашнього затишку дещо застарів. Українки готові боронити країну за першим викликом. Десятки, а то і сотні представниць прекрасної статі стали в черги до військкоматів на рівні із чоловіками.

ням. Цю людину так по-доброму можна охарактеризувати – вона божевільна у своїй відвазі, – зазначила Зоряна Онишкевич, подруга Тетяни.

Нежіноча професія

За інформацією керівника Західного регіонального медіа-центру Міністерства оборони України Олександра Поронюка, до військкоматів Львівської області вже записалося понад 5 тисяч добровольців, серед них – півсотні жінок.

– У багатьох українців останнім часом змінюються життєві орієнтири. Патріотизм, любов до Батьківщини вже не є просто словами. До наших військкоматів на Львівщині прийшло дуже багато людей. Єдине: військо – не громадська організація, ми не можемо брати всіх, вдягати у форму та давати зброю, – коментує Олександр Поронюк. – Ми враховуватимемо ці списки і відбиратимемо тих, кого передусім потребує армія. Звісно, серед добровольців у нас є неповнолітні або, навпаки, люди похилого віку. Але ми їх переконуємо, що не треба йти. Передусім потрібні фізично сильні чоловіки. Зголошуються активно і жінки – ті, хто відчуває психологічну та фізичну змогу.

Готові до будь-якої роботи

Жінки запевняють, що готові виконувати будь-яку роботу. Кажуть, армія – це те місце, де немає жіночих чи чоловічих професій.

– Треба воювати – буду воювати, треба картоплю чистити – буду чистити, – говорить Тетяна. – Головне – бажання допомогти країні і захистити своє майбутнє. Кожен має собі поставити питання, що я хочу зробити, аби жити стало краще. Щодо навичок, то головне – бажання, а всього можна навчитися.

Якщо у Збройних Силах жінки-добровольці ще мають шанс реалізуватись і як воїни, то Національна гвардія їм такого шансу не дає. Як повідомили на гарячій лінії запису до Нацгвардії у західних областях України, туди записують лише чоловіків від 18 до 40 років, у доброму фізичному стані, які не мають проблем зі здоров'ям і готові принести всі документи, щоби влаштуватись на роботу. Натомість жіночу роль тут бачать виключно у жіночих професіях – зв'язківців та медиків.

Чоловіки – воювати, жінки – лікувати

Активними і потрібними для армії є не лише жінки, що готові брати до рук зброю і стояти пліч-о-пліч у бою. Тому немало українок стають військовими медиками.

– Професію я обирала свідомо, завжди хотілось допомогти людям, – каже Галина Волосячик. – Звісно, професія військового медика пов'язана із небезпекою. Та оскільки мій чоловік, Іван Бенера, також є військовослужбовцем, непорозуміння у нас немає. Навпаки – чоловік у всьому мене підтримує.

Чимало українок, що не отримали професію медика,

наразі намагаються поліпшити знання із медицини на курсах.

– Чоловіки більше хочуть захищати країну зі зброєю в руках. Натомість багато жінок знаходять себе у медицині, – коментує Оле-

на, що викладає на курсах першої медичної допомоги. – Я вперше рада, що є військово-ковозобов'язаною. І я така не од-

на. Більшість моїх коліжанок готові йти санітарками, медсестрами, будь-ким, аби допомогти. Звісно, війни ніхто не хоче, але всі готові у випадку чогось робити свій внесок.

"Мені дев'ятнадцять, а я вже готова до бою"

Одна із добровольців, Олена Вечканова, написала про події в Україні вірш, що швидко розлетівся соціальними мережами.

– Мою Україну укротє гвалтують війною, Волочать кудись за блакитні і жовті стрічки. Мені дев'ятнадцять. А я вже готова до бою.

За єдину державу. За діброви, лани і річки.

За усміхнену маму і теплі руки бабусі.

За татову правду й дідусині на ніч казки.

Мені дев'ятнадцять. А я вже зовсім не боюся.

Готова кайдани розбити ущерть. На друзки.

Уже вкротє країну мою на частини шматують.

Чи сусідської крові напиться схотілось сповна?

Мені дев'ятнадцять. Гаряче серденько бунтує –

Згинь, вороженьку! Не для тебе вкраїнська весна!

Мою Україну укротє гвалтують війною.

Кому на їдучий в душі пожалитися щем?

Мені дев'ятнадцять. І я готова стати до зброї.

...Та нехай цю війну, Боже, змиє першим дощем!

Анастасія Олехнович. "Крила України".

До бою готові!

Однією із перших у добровольці записалася 29-річна львів'янка Тетяна Турчина. Дівчина прийшла до військкомату ще шостого березня. Тетяна є власницею невеличкої рекламної компанії, у минулому працювала журналістом. Жінка запевняє, що володіє навичками, які можуть знадобитися під час війни.

– У минулому я відвідувала секції самбо та дзюдо, стрибала з парашутом, займалась екстремальними видами спорту, – розповідає Тетяна. – Зараз саме час згадати старі навички. До того ж, на полюванні я навчилася непогано стріляти. Людей стріляти я б не могла. Але якщо стоїть питання, чи могла б я стріляти у ворога – звичайно, що могла б. Бо людина, яка прийшла завойовувати, не буде зважати, чи це жінка, чи дитина. Бо досвід воєн показує, що ворог не рахується ні з чим. Я готова захищати свою Україну, я готова захищати своїх близьких і рідних.

"Боятись треба не мертвих, а живих"

Дівчина запевняє, що потрібно боятись не смерті, а життя без майбутнього і перспектив. Адже здавши одну позицію, можна віддати ворогу і наступну. Ворог може не зупинитись.

– Я маю плани на життя, хочу чогось досягти, уже чогось досягла. Але в Україну можуть прийти люди, які не дадуть цього зробити, а співпраця з Росією – це крок назад, загарбання України Росією – це просто повернення в минуле, – запевняє Тетяна. – Обдумуючи для себе, я зрозуміла, що не боюсь йти воювати і ризикувати життям.

Друзів Тетяни її рішення стати добровольцем зовсім не здивувало.

– Це людина, яка найменше здивувала таким рішенням

Паралімпійці отримають 24 млн гривень

За кожне "золото" буде виплачено 800 тисяч, за "срібло" – 550 тисяч, а за "бронзу" – 280 тисяч. Гроші отримають не лише спортсмени, але й тренери.

Всього, за успішний виступ на Паралімпійських іграх в Сочі-2014 українські спортсмени отримають 24 мільйони гривень. Про це заявив Міністр молоді та спорту Дмитро Булатов.

– Двадцять чотири з чимось

мільйони. Це 800 тисяч за золото, 550 – за срібло і 280 – за бронзу. Є вже заплановані гроші з бюджету. Є вже подання на Кабмін, – запевнив урядовець.

– Думаю, все буде по закону. Я не переживаю за гроші. Доро-

гі друзі, я не переживаю за гроші – взагалі!, – сказав паралімпієць Віталій Лук'яненко.

Нагадаємо, що українці вибороли в Сочі 25 медалей – 5 золотих, 9 срібних та 11 бронзових нагород.

ТЕНІС

Світоліна стартувала з перемоги

В Чарльстоні (США) на турнірі WTA Family Circle Cup на ґрунтових кортах, з призовим фондом \$ 600 000 пройшли матчі першого кола.

35-та ракетка світу, 19-річна українська тенісистка Еліна Світоліна в наполегливому поєдинку у трьох сетах зламала опір 26-річної австралійки Ярміли Гайдошови – 6:1, 5:07, 7:6 (5).

Поєдинок тривав 2 години 9 хвилин. Еліна зробила сім брейків і шість разів упустила свою подачу. На її рахунку – один ейс і дві подвійні помилки. Гайдошова чотири рази подала навиліт і шість разів

помилилася на подачі. Раніше суперниці не зустрічалися.

В наступному матчі за вихід до третього кола змагань, Світоліна зіграє проти 18-ї ракетки світу, 21-річної американки Слоан Стівенс, яка отримала п'ятий номер посіву і пропустила перше коло.

У попередній зустрічі Світоліної і Стівенс сильнішою виявилася американка.

ФЕХТУВАННЯ

10 медалей у юних шпажисток

З 26 по 31 березня в польському місті Вроцлав пройшов XXXVII міжнародний дитячий турнір з фехтування. Наші маленькі співвітчизники завоювали 2 золотих, 1 срібну та 7 бронзових нагород.

Протягом 6 днів юні спортсмени боролися за медалі у трьох вікових категоріях 14-15 років, 12-13 років і 11 років та молодше.

Перше золото і срібло українки розіграли в змаганнях шпажисток віком 11 років і молодше. Єва Мазур завоювала золото і звання чемпіонки, а Юлія Мухойд піднялася на другу сходинку п'єдесталу пошани. Друге золото виграла Анастасія Зеленцова, яка стала найсильнішою в категорії шпажисток віком від 12 до 13 років. У фіналі українка здобула перемогу над румунською спортсменкою.

Серед шпажистів на п'єдестал пошани вдалося піднятися Максиму Карюченку, який завоював бронзу у віковій категорії 12-13 років.

У фінальний день турніру українські шаблісти Максим Рощин (категорія 11 років і молодше) і Андрій Голованов (категорія 14-15 років) і шаблістки Олександра Бондар (11 років і молодше), Дар'я Гонцова й Валерія Проченко (12-13 років) і Єва Максимова (14-15 років) поповнили скарбничку бронзовими нагородами.

Марина Черняк і Станіслав Бондаренко – призери етапу гран-прі в Туреччині

В турецькому Самсуні, в рамках чергового етапу гран-прі з дзюдо, українці завоювали дві медалі – одну срібну та одну бронзову.

Срібним призером стала Марина Черняк у ваговій категорії до 48 кг. У фінальній сутичці вона поступилася росіянці Ірині Довговолі. Володарем бронзи став Станіслав Бондаренко (категорія понад 100 кг), вирвавши перемогу у німця Андре Брейбарта. Володимир Сорока (до 73 кг) посів п'яте місце, поступившись у поєдинку за бронзу турку Хасану Ванлію-

лу. Вадим Синявський (до 90 кг) також завершив виступ п'ятим, програвши сутичку за бронзу французу Іддіру Олександрі. А Марія Буйок (до 52 кг) посіла лише сьоме місце.

Загалом, у престижних змаганнях взяли участь 350 спортсменів з 44 країн світу, серед яких було розіграно 14 комплектів нагород.

АРМІЙСЬКИЙ СПОРТ

Армійські фехтувальники на міжнародній арені

Днями у м. Бреда (Нідерланди) завершився регіональний турнір CISM серед військовослужбовців з фехтування на шпагах, у якому взяли участь команди з 12 країн. Спортсмени Збройних Сил України традиційно продемонстрували гідні результати на міжнародній арені.

Так, спортсменки команди майстрів з фехтування Центрального спортивного клубу ЗС України працівники ЗС України Фейби Бежура, Інна Бровко та старший сержант Олена Кривицька вибороли золото в командній, а також зайняли увесь п'єдестал в індивідуальній першостях.

У чоловіків срібло в командній першості вибороли прапорщик Ігор Рейзлін, капітан Віталій Ошаров (спортсмени 95-ї групи Управління спорту Міністерства оборони України) та старший сержант Віталій Медведєв (ЦСК ЗС України). В індивідуальній першості перемогу здобув Ігор Рейзлін, другим став Віталій Медведєв.

Вітаємо спортсменів із вдалим виступом!

ДЗЮДО

WSB

Російські судді перемогли "Українських отаманів"

Невдалим для "Українських отаманів" виявився перший чвертьфінальний матч проти збірної Росії. У Москві, як багато хто і очікував, ключовим фактором стало домашнє суддівство. В результаті, господарі здобули впевнену перемогу з рахунком 4:1.

А все починалося так вдало. У першому бою узбецький легіонер Хасанбой Дусматов зумів здолати досвідченого і титулованого росіянина Давида Айрапетяна. Поєдинок був дуже динамічний з великою кількістю ударів, але Дусматов був точнішим і переміг з рахунком 2:1 (47:48, 50:45, 50:45). Один суддя, правда, зарахував перемогу Айрапетяну (48:47). Це була єдина перемога "Отаманів".

Перший програш зачепив росіян. Володимир Нікітін вийшов на бій дуже зарядженим і за рахунок жорсткості взяв гору над Миколою Буценком з рахунком 49:46, 49:46 48:47.

Головні надії української команди Денис Берінчик та Дмитро Митрофанов теж себе не виправдали, багато в чому завдяки суддівству. Їх суперники, Раджаб Бутаєв і Артем Чеботарьов, були вище на 10 і 11 см, відповідно, що і так давало неабияку перевагу. Але перемоги приходили до них самі собою, навіть якщо раунди виглядали рівними, а частіше в них спостерігався явна перевага українців. Особливо яскраво це проявилось в бою Митрофанова, всі судді віддали перемогу з рахунком 48:47 Чоботарьову, який, в основному, в'язав і клинчував в ринзі. З таким же рахунком і за таким же сценарієм (3:1 і потім "віддача" останнього раунду) була оформлена перемога і Бутаєва.

Не підправив важку ситуацію і білоруський легіонер Сергій Корнєєв у вазі до 91 кг. Проти нього вийшов доволі габаритний суперник, Євген Тищенко (196 см). Корнєєв зробив все, що міг, але... 49:46 (двічі), 50:45 на користь господаря рингу.

Отже, після поразки в Москві, на Батьківщині "отаманам" потрібно буде диво.

P.S. Сдине, в чому цей поєдинок став показовим, так це в тому, що у WSB судді іноді вирішують більше ніж спортсмени.

www.mil.gov.ua

Сторінку підготував Владислав Дем'яненко.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:

21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олександрович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 16992 Зам. № 142212.
Перший редактор Сергій Свенцицький

“Моє серце належить Україні”

Фотограф із Києва Юлія Березовська презентувала патріотичний міні-фотопроект. Дівчина розповіла, що ідею виношувала досить довго, та навіть не очікувала на такий ажіотаж з боку інтернет-користувачів.

– Я дуже довго уявляла цю картинку, і, нарешті, у нас з'явилась змога втілити ідею в життя, – каже Юлія. – Чому міні? Адже поки що в цьому альбомі лише кілька фото, але поступово я доповнюю його новими знімками. Зараз мені телефонують багато дівчат і просять зробити таке фото.

700-метровий “рушник єдності”

У Херсоні береги Дніпра з'єднав 700-метровий рушник. Для участі у флешмобі зібрались близько восьми сотень чоловік. Серед них – і студенти, і депутати, і чиновники, і громадські діячі, і просто жителі Херсона.

Протягом кількох місяців практично всі навчальні заклади Херсонщини вишивали свої рушники до святкування річниці із дня заснування Херсона. Планувалось, що більше 500 метрів вишитих рушників з'єднають два береги Дніпра, символізуючи єдність України.

Проте, як з'ясувалось, “рушник єдності” виявився значно більшої довжини – 700 метрів.

Крила України

ПЕРЕДПЛАТА
Видання можна передплатити у відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2014 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 60

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2014 рік:
71 грн. 04 коп. – на 1 рік.;
35 грн. 52 коп. – на 6 міс.;
17 грн. 76 коп. – на 3 міс.;
5 грн. 92 коп. – на 1 міс.
Вартість одного примірника – 1 грн. 37 коп.

ПЕРЕДПЛАТА

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД В №12

НАРЦИС	СУКОРК
І	ЕУКАЗ
КЛЕЙСТ	ГА
АІ	НАГ
КАТАР	ФЕРНАДЕЛ
ОІ	НАГОРА
ЛАГ	РИМ
КОСУ	ТТ
КАА	АТЮ
ДАР	Л
САЛ	ДОК
ЛАВР	Р
А	Е
СП	ЕНРУТ

АВТОДРОМ

Mercedes-Benz представив купе S63 AMG

Не минуло й кількох тижнів після презентації у Парижі S-Class Coupe, як Mercedes-Benz представив черговий доробок власних інженерів – “заряджену” версію S63 AMG. У філософії створення авто, як і раніше, лежить стратегія AMG Lightweight Performance, що відповідає за зниження ваги. Цього разу зайві кілограми скидали за рахунок літій-іонної батареї, легкосплавних 19-дюймових дисків, композитної гальмівної системи й широкого застосування алюмінію в конструкції кузова. Як результат – у порівнянні з попередником, новинка позбулася зайвих 65 кг.

Щодо силової установки – то тут встановлено той самий мотор, що і на седані S63 AMG: 5,5-літровоа бітурбірована “вісімка” потужністю 585 к.с., із моментом у 900 Нм. Розгін до сотні вражає: всього 4,3 секунди. Максимальна швидкість – 250 км/год, звичайно ж, обмежена електронікою. До речі, авто із повним приводом, який доступний як опція, дозволяє скоротити розгін до неймовірних 3,9 с.

Витрата пального у змішаному режимі та за умов помірного “тиску” на акселератор дещо перевищує 10 літрів на сотню. Для відчуття спортивного характеру машини, повний привід 4MATIC має розподіл потужності по осях у співвідношенні 33:67 на користь задніх коліс. Крім цього, S63 AMG одержав повністю пневматичну підвіску Airmatic з адаптивними амортизаторами ADS Plus. Базова ком-

плектація передбачає встановлення семиступінчатої AMG Speedshift MCT 7 із подвійним зчепленням, а також наявність системи Magic Body Control.

В інтер'єрі купе порівняно із седаном особливих змін не відбулося. Їй лише додали кілька індивідуальних штрихів у вигляді оздоблення окремих елементів ву-

леволоком, оббивки рульового керма перфорованою шкірою та перепрограмованою комбінацією панелі приладів, яка тепер показово демонструє “максималку” у 330 кілометрів за годину.

Сергій Клименко.
“Крила України”.

	Вічнозелене хвойне дерево	Марка автомобіля	Австралійський боксер	Російський актор і гуморист	Родова громада	Місто в Україні	Приміщення для зберігання зерна	Головний убір монаха	Давньоруське війсьсько	Німецька самохідна міна	Міра земельної площі	
	↑	↓	↓	↓		↑	↑	↓		↓	↑	
			Давньогрецька богиня землі							Дія у виставі	Граната для підствольної гранато-мета	
					Укр. інформ. агентство				Єгип. цар, засновник Нубійської династії	Раптова зміна спадкових ознак		Видатний фр. скульптор
Український художник					Столиця Мадагаскару				Американський актор			
						Історична область в Китаї						
		Галаслива юрба				Марка вертольота		Дитсадок для найменших	Народність у Сибіру			
		Плазун	Речовий мішок десантника	Гуцульський танок							Французький письменник	
						Льотчик-віртуоз				Єгипетський бог сонця	Сваець із невеликим хоботом	Місто в Туреччині
						Японська корпорація						
		Солодка картопля	Річка в Росії		Велика азійська річка							
						Старовинн. розривний снаряд	Американський музикант				Нота	Сапфір
		Марка літака		Міра земельної площі			Літаюча тарілка		Давня кельтська назва Ірландії	Народ в Азії	Жіноче ім'я	Радар
											Велика жуйна рогата тварина	Марка автомобіля
					Курорт у Туреччині							
			Лікарська рослина	Польський письменник						Гітлерівський табір смерті		Реактивний снаряд
Річка в Росії	Чоловіче ім'я			Період швидкого економічн. зростання	Сорт твердої копченої ковбаси	Вдова Джона Леннона	Автор. праця у письмовому вигляді	М'ясо для ковбаси махан				